

Jó Pajtás

2016. III. 31.

70. évf., 11. szám

Pályaválasztó nap a temerini Kókaiban

A nevetés fertőző egészség

Kutatni szabad

Hódítani nem egyszerű

Ára 50 dinár

Bátaszéken jártak a vajdasági diákok

A magyarországi Tolna megyei Bátaszéken, március 11-én, pénteken megtartották a Bátaszéki Matematikaverseny országos döntőjét.

A versenyt **Károlyi Károly**, a hétezer lakosú bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola és Zeneiskola matematikatanára álmodta meg 1989-ben, és kollektívája hathatós segítségével szervezi máig, a most már nemzetközi jelentőségűvé fejlődött matematikaversenyt.

Az idén a vajdasági csapat tizenharmadik alkalommal kapcsolódott be a megmérettetésbe. A vajdasági elődöntőről, amely Újvidéken a Petőfi Sándor Általános Iskolában zajlott le, a 32 meghívott tanuló közül négy felsős diák utazhatott Bátaszékre: **Kovács Alex** (Kúla), **Tóth Tamás** (Csantavér), **Csikós Petra** (Szabadka) és **Zabos Péter** (Zenta). Az egyik felkészítő tanár, **Tóth Gabriella** (Csantavér), és **Capár Valéria**, az Újvidéki Módszertani Központ elnöke kísérte el a diákokat.

Minden résztvevő diák könyvjutalomban és oklevélben részesült.

A bátaszéki szervezők elégedetten nyugtázták, hogy a matematikai tehetséggondozásnak köszönhetően a diákok Vajdaságban is igen szép eredménnyel szerepelnek a versenyeken. A vajdasági verseny immár tizenhatodik éve az Újvidéki Módszertani Központ szervezi, a diákok kiutaztatását a magyarországi döntőre saját eszközeiből és egyéni donációkból fedezte.

Capár Valéria elnök
Fotó: Horvát Anikó

EMLÉKEZTETŐ

Várjuk munkáitokat a rajzpályázatra

Ez az én szülőföldem címmel meghirdetett képzőművészeti pályázatunkra április végéig várjuk jelentkezéseket.

Ábrázolni kell azt az életteret, melybe beleszületettek, és melyet feltehetően szerettek. Ez lehet a szobátok, a házatok, a falatok, városotok jellemző, és számotokra meghatározó helye, vagy bármi, ami eszetekbe jut annak a szónak a hallatán: szülőföld.

Az alkotások közül szakmabeliek nevezik meg az öt-tíz legsikeresebbet, és azok szerzőit megjutalmazzuk *A magyar festészet mesterei* című könyvsorozat egy-egy kötetével, melyet a budapesti Kossuth Kiadó és a Magyar Nemzeti Galéria közösen adott ki.

Címünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, és jopajtas.szerk@magyarszo.com. A borítékra kérjük feltüntetni: Rajzpályázat, valamint adataitokat: név, lakcím helységnévvvel, irányítószámmal, iskola, osztály.

A Jó Pajtás hét évtizedéből

Zákány Antal

Álom

A gyerekek elcsöndesültek –
nem mesél az egyik,
a másik sem számol,
már egyike sem izeg –
jön, jön köréjük a méla
fűzfaliget,
a selymes suhogás,
a nevető rengeteg: az álom...
Meghal az éj...
Az Örökkévalóság fordul:
rajzos, színes, nagy kocka
nem hullik darabokra –
nem talányos –
Napjából milliárd falat,
kéklő, kis csillag-alak
szálldos...

Michal Babinka

Erdei boldogság

Hallga csak, hallga:
lányok, fiúk!
Amott kakukk,
emitt burukk!
Emerre sutty,
ott kutykurutty!

Hallga csak, hallga:
milyen madár?
A fecske – nyár!
Szellő szítál,
egy gallyra száll,
Ki látja már...?
Koncsol László fordítása

A két vajdasági költő költeménye lapunk 1986. május 1-jei számában jelent meg.

X. Ribár Béla emlékvérseny fizikából

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete a GENIUS tehetséggondozó mozgalom keretében tizedik alkalommal rendezi meg a hagyományos Ribár Béla Általános Iskolai Fizikaversenyt, melynek névadója is kerekén tíz évvel ezelőtt hunyt el. Gondolkodtató, számításos, valamint kísérleti, kísérletelemző feladatokat oldanak meg a tanulók. A fizikatörténeti feladat témája: **Jedlik Ányos** (2016-ban lesz 160 éve, hogy leírta a dinamó elvét, és 190 éves a szódavíz), valamint a nemzetközi döntőre **Öveges József** élete és munkássága. A felkészüléshez szakmai segédanyagokat lehet igényelni.

A diákokat 2016. április 1-jéig lehet bejelenteni a vajdasági döntőre, melyre április 9-én kerül sor a horgosi Kárász Karolina Általános Iskolában 9 órai kezdettel. A diákvérseny célja a tehetséges tanulók felkutatása és felkarolása, a tehetségevel serkentése. A rendezvény egyúttal a fizikatanárok szakmai találkozója is, melynek keretében a tantervekről, a tankönyvekről, módszertani kérdésekről és a tanári továbbképzésekről lesz szó.

A verseny nemzetközi jellegű, a legjobb eredményt elért tanulók a magyarországi Eötvös Loránd Fizikai Társulat által szervezett XXVI. Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny döntőjére jutnak el (erre 2016. május 20-21-22. terminusban kerül sor Győrben a Kazinczy Ferenc Gimnáziumban).

Helyi szervező: **Balázs Piri Diana** tanárnő. Főszervező **Muhi Béla**, a GENIUS tehetséggondozó mozgalom elnöke,
tel.: 021 548 259,

villámposta: nsvmp@gmail.com
A részletes versenyfelhívás a www.fokusz.info honlapon érhető el.

Szeretünk nevetni, és nem is gondolunk arra, a jókedv milyen jó hatással van a szervezetünkre. A nevetés aktivizálja az immunrendszert, boldogsághormonokat szabadít föl, kalóriát éget el, lendületbe hozza a vérkeringést, csillapítja a fájdalmat, leépíti a stresszt, és föloldja a lelki feszültséget. Vagyis, igazat kell adni a svájciaknak, akik szerint a nevetés fertőző egészség.

Hogy ragályos a nevetés, ki ne tapasztalta volna, különösen, ha órán történik, amikor tudvalevő, nem ajánlatos csak úgy nevetgél-ni. A péterrévei Samu Mihály iskolában arról beszélgettünk, kell-e nevető klubot alakítani, vagy a péterrévei nebulók különben is jókedvűek?

Beszélgetőtársaim: a nyolcadikos **Gajdos Flóra**, **Lengyel Zsanett**, a hetedikes **Kalocsai Írisz**, **Zapletán Diana**, az ötödikes **Kovács Hunor** és **Horváth János**, akikkel körülültük a tanáriiban a nagy asztalt.

Flóráék az egyik osztálytársuk új szóalko-tásán derültek legutóbb.

Az említett osztálytárs a névszokról felelt, de nem készült, s a névszók helyett mond-szókat mondott – idézi fel Flóra. – Ezen jót neveltünk. Még a szünetben is. Fizikaórán egy másik osztálytársunk sűgásra várt, s vagy rosszul értette, amit sűgtak neki, vagy rosszul sűgtak neki, a lényeg, hogy nem jó képletet írt föl a táblára, aztán a jót is fölírta, erre kitört a nevetés. Otthon legtöbbször az egyéves kis-testvéreimen nevetünk. Minden, amit ő csinál, érdekes. Különösen, ha nagyot nevet, vagy gügyög, vagy kidobálja a játékait a kisagyából, esetleg meghúzza a hajunkat. Mégis a szim-pátiámmal a legjobb nevetgél-ni, boldogok vagyunk, mikor együtt vagyunk, s a legkisebb dolgon is röhögünk.

Zsanett is a szimpátiájával szeret a legjobb-ban nevetgél-ni, de szívesen gondol vissza az osztályban történt érdekességekre is.

– Már azon is kacagunk a szimpátiámmal, ha valamelyikünk elneveti magát. Rengete-get kuncogunk az osztályban is, nincs olyan nap, hogy ne fogjon el a nevetőgörcs. Van egy fiú az osztályban, aki furcsán nevet, néha már azon is hahotázunk, ha ő vihog. Van, amikor a tanárok is velünk együtt nevetnek. Különösen, ha valaki valamilyen hülyeséget mond, mint a legutóbbi földrajzórán. A felelő nem jól hallotta a sűgást, s az Egyesült Ál-lamok helyett egybesűlt állatot mondott. Ne is mondjam, kitört a röhögés az osztályban, még a tanár úr is nevetett. Alsóban a tanító néni is megviccelt bennünket egy április 1-jén, ugyanis előzőleg azt mondta, hogy röp-dolgozatot írunk. A föladat helyett fölírta a táblára: Ápri-li-li-li...

Írisz is összegyűjthetné az új szavakat, me-lyek mostanában földrajzórán szűlettek.

– Sokat nevetünk a beszélásokon, a helyte-lenül használt szavakon. Egyszer földrajzórán a földünk alakjáról volt szó, s egy ismétlő ta-nuló, aki nemigen tud felelni, az ellipsis szó

Egyesűlt Államok, vagy egybesűlt állatok?

A nevetés fertőző egészség –
Nagy tréfamesterek a péterréveiek

helyett azt mondta, hogy tompolyú. Nemrég vettem egy zsebszámológépet, s órán ki kellett próbálni, s mivel pityegett, hát ezen is nevet-tünk.

Diana is az órán törtéteken szokott nevet-ni, különösen olyanokon, amikor a felelő nem jól hallja a sűgást.

– A szünetben is derűltünk egy félreérté-sen, amikor valaki a Vasco da Gama helyett Mackó de Gamát mondott. Az meg április 1-jén történt, amikor az egyik osztálytársunk nem találta a táskáját. Mondtuk, hogy lent lát-tuk a földszinten. Mire megjárta a lépcsőket, valaki visszatette a helyére. Legtöbbször Dianá-val nevetünk, ugyanis együtt ülünk. Az első

öcsémen is sokat derűlünk otthon, amikor táncol, énekel. Nem haragszik érte, velünk együtt nevet. A legjobb azonban a szimpáti-ámmal nevetni, már akkor kuncogunk, ha egymásra nézünk.

Hunor még ma is nevet, ha eszébe jut egy történet.

– Április 1-je volt, valaki eldugta egyik osztálytársam tornafölszerelését. Át kellett öltöznünk, indultunk ki az utcára, de a barátunk sehol sem találta a tornanadrágját, s mi-vel sietni kellett, elindult alsónadrágban. Ne is mondjam, mindannyian nevtünk, amikor hiányos öltözékben végigvonult velünk együtt a falun.

János egy szerbórán történt esetről mesél.

– Valaki kihúzta a hálózatból a számítógép zsinórját, s a szerbtanár nő hiába próbálgatta, nem tudott rajta dolgozni. Végül csak észre-vette, mi meg csak nevtünk.

A világhálón akadtam rá: William Fry, a Stanford Egyetem professzora 30 éve tanul-mányozza a nevetést. Szerinte a gyerekek 6 éves korig naponta 300-szor nevetnek, a leg-vidámabb fölött viszont alig több mint 100-szor mosolyodik el a nap során.

Nevető klubok

Németországban nevető klubokat alakí-tottak, ahol a vidámságot joggyakorlatok útján serkentik. A program irányítója a ha-hotajoga megalapítója, dr. Madan Kataria elvein alapul, aki már egy évtizede szervezi a mumbai Lokandvala parkban a nevető-találkozókat, ahol a résztvevők reggelenként humoros rendezvényeken találkoznak, hogy eddzék a nevetőképességüket.

Pályaválasztó nap a temerini Kókaiban

Mi leszek, ha nagy leszek? – elnevezéssel tartottak oktatással egybekötött pályaválasztási napot a hétvégén a temerini Kókai Imre iskolában. Bizony, olykor a szokottnál is nagyobb volt a sürgés-forgás és a hangzavar a folyosókon, akkora volt az érdeklődés az ismertető előadások és bemutatkozások iránt. **Bori Mária** szervezőt, az iskola pszichológusát kérdeztük a pályaválasztási nap eseményeiről.

– Minden korosztályt megmozgattunk, az elsőtől a nyolcadik osztályig – mondta beszélgetőtársunk. – Mindenki számára történt valami a pályaválasztással és a mesterségekkel, szakmákkal kapcsolatosan. Az alsósoknak szórakoztató ügyességi játékokat szerveztünk, amelyek a foglalkozásokkal és a szakmákkal kapcsolatosak. Ugyancsak az alsósoknak és az 5. osztályosoknak megszerveztük a mesterségek vásárát, amelyen igyekeztünk olyan mesterségeket bemutatni, amelyek nem mindennapiak. Sajnos nem tudtunk minden mesterség bemutatásához megfelelő személyt találni, mivel ezek a szakmák helyben már nem léteznek, vagy kihalóban vannak. De be tudtuk mutatni a nemező és a szövő, kosárfonó, díszárgyékészítő, tűzoltó, méhészt, kézimunka, asztalos, szücs és szabó, fordító, körömgondozó és virágkötő szakmát.

– Újdonságnak számított az oktatási vásár megszervezése a hetedik és a nyolcadik osztályos tanulóknak. A bemutatkozásra nem kevesebb mint 26 vajdasági középiskolát hívtunk meg, de nagy sajnálatunkra csak 9 iskola képviselői jöttek el. Egyes újvidéki, adai, zentai iskolák nem is válaszoltak a felkérésünkre, pedig részvételükkel megkönnyítették volna a diákok pályaválasztását. Öröm számunkra, hogy a környékbeli általános iskolák tanárai Óbecséről, Újvidékről, Bácsföldvarról vendégként eljöttek a rendezvényre. Meghívtuk a nyolcadik osztályos tanulók szüleit is, hogy ők is ismerkedjenek meg a középiskolákkal.

Az érdeklődőknek bemutatkozott az **óbecsei Gimnázium**, az újvidéki **Svetozar Marković Gimnázium**, a szabadkai **Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium**, a topolyai **Mezőgazdasági Középiskola**, a futaki **Mezőgazdasági Iskola**, az újvidéki **Április 7. Egészségügyi Középiskola**, az óbecsei **Műszaki Középiskola**, az ugyancsak **óbecsei Közgazdasági-Kereskedelmi Középiskola**, valamint a temerini **Lukijan Mušicki Középiskola**.

Góbor Béla

Fotó: Nagy Magdolna

Az eseményt Bori Mária, az iskola pszichológusa szervezte, aki egy személyben lapunk Bizalmas sorok rovatának vezetője

Dumić Gabriella tanítónő és tanítványai

Az óbecsei Műszaki Középiskola képviselői hatásos módon szólították meg a fiúkat: a Counter Strike-kal

Az újvidéki gimnázium bemutatkozására igazán sokan voltak kíváncsiak

Hangulatos jelenetet adtak elő a Svetozar Marković Gimnázium növendékei

Zöld kendősök között

Mindenki megtalálja valamiben magát. Valamiben, ami az élete része lesz. Így történt ez velem is. Már több mint egy éve a cserkészcsapat tagja vagyok. Ha jól számolom, öt hónapja lettem zöld kendős.

Az egész egy gyorstalpaló toborzóval kezdődött. A hittantanárnőnk szórólapokat osztott szét. A lapon csak az első megbeszélés időpontja állt. Vasárnap találkoztunk először. Az osztályunkból rengetegen kértek ilyen bizonyos lapot. Eljött a vasárnap. Igyekeztem a misén türelmes lenni, de nem voltam az, egy cseppet sem. Nagyon izgultam. Nem tudtam, kik lesznek a társaim, a vezetőm... Semmit sem tudtam. A cserkészetéről volt némi fogalmam, mivel azon a nyáron Kishegyesen cserkészekkel táboroztam. Mise után lementünk a parókiára. Egész szép számban voltunk lányok, de a fiúkból sem volt kevés. Néhány fiatal felnőtt közeledett felénk. Bár egy faluban lakunk, mégsem ismertem őket. Bemutakoztak, megbeszélte az első őrsi foglalkozás időpontja. Ez ugyanígy vasárnapra lett időzítve.

Tizenegy lány indult el a cserkészet útján. Ebből öten maradtunk. Hárman vagyunk zöldkendősök. Nem mondom, hogy az elején minden könnyen ment, és azt sem, hogy mindent virágszirmok borítottak. Elevenek voltunk, de nem kifejezetten rosszak. Néha esetleg nehezen bírtak velünk, de minden tőlük telhetőt megtettek a vezetőink. Auróra, Zsóka, Melitta, Regina és én alkotunk egy őrset. Eleinte semmi közös

nem volt bennünk, és nem is pendültünk egy húron. Nem utáltuk egymást, inkább csak „nem vagy a legjobb barátnóm, de az ellenségem sem” viszonyban voltunk. Végül is volt, amikor éppen mindenki jól volt, és elvöltünk együtt, de voltak gyengébb pillanataink is. Lassan, de biztosan felkészültünk életünk első táborára, és a ránk váró feladatokra.

Eljött a csapattábor ideje. Tíznapos táborról van szó. Soha nem félttem annyira semmitől. Utólag vicces, mennyire ideges voltam. Igaz, eleinte félttem, de annyi jó dolog történt velünk, hogy ezek mellett eltörpülnek a hatalmas bakik és az, hogy mi, három lány és a vezetőnk egymás agyára mentünk. Az egész tábor élménydús volt, és felejthetetlen. Nehéz nem nevetve gondolni rá. Életem egyik leghosszabb és egyben legrövidebb tíz napja volt. Ha valaki augusztus 7-én azt mondja nekem, hogy nem lesz elég a három zokni, hogy hamarabb vége lesz mint gondolnám, hogy összebarkózkodunk a szomszédos őrssel, hogy annyi jó embert ismerünk meg, és hogy Zsóka és Regina a legjobb barátnőim lesznek, hitetlenkedve elnevetem magam, és otthagynom. Ha viszont valaki 17-én szembesített volna ezekkel a dolgokkal, csak erősen bólogattam volna, és a könnyeimmel vezekeltém volna. Szerencsémre senki nem mondott semmit, így hát magamtól jöttem rá mindenre. Ha eddig nem is ragaszkodtam a cserkészethez, most már van miért. Nem csak az élmények számítanak, a közösség a fontos és az összetartás.

A tábor után minden folytatódott tovább, annyi különbséggel, hogy mindenki kicsit komolyabb lett. Az első néhány hétben úgy is tűnt, hogy minden újra a régi. Mindenki mindenfelé ment. Talán egy valami mégis változott. Mi. A közösségünk. Nem is a komolyságunk, inkább a hozzáállásunk. Emellett még történtek változások. Többek között a 16. számú Szilágyi Erzsébet cserkészcsapat. Bővültünk. Több fiú, illetve lány lépett a körünkbe, hogy velünk együtt tegyék meg az első lépést. Annyi különbséggel, hogy míg ők a zöld kendőért küzdenek és tanulnak kitaratóan, addig mi eggyel magasabb szintet lépünk meg. Segédőrszervezők szeretnénk lenni. Természetesen, még semmi sem biztos, de egyelőre ez a célunk. Egy dolog, ami biztos. A vezetőink remek cserkészekké alakítottak minket. Pont olyanokká, mint amilyenek ők maguk is.

Anitics Szuzanna, Nefejejs őr,
16. sz. Szilágyi Erzsébet cs. cs., Csantavér

Gólyabábu-készítés – ahogyan a szülők és a diákok látták

Műhelymunka volt március 17-én a szabadkai J. J. Zmaj iskola 2. c osztályában, marionett bábút, gólyát készítettünk. A gyerekek jól szórakoztak, de mi, szülők egy kicsit „izzadtunk”. Ami engem illet fogalmam sem volt arról, mit mivel kell összefűzni, összerakni. A végére a foglalkozást vezető szülőpáros, Zsolt és Tünde segítségével összeállt a gólya.

A hangulat kiváló volt. A tanítónő és a gyerekek jókat énekeltek, nevettek. Egyébként a tanítónő ezúttal is készült meglepetéssel, pattogatót kukoricát hozott, a diákok nagy öröme. Ez a foglalkozás is nagyon jó szórakozást és kellemes együttlétet nyújtott a szülőknek és a gyerekeknek.

Sütő Heléna, szülő

Tegnap újra műhelymunkánk volt. Reni apukája irányította a foglalkozást. Marionett gólyát készítettünk fából, fonalból, damilból, amit aztán mozgatni is tudtunk. Anyukámmal készítettem. Nagyon jól sikerült.

Gabric Tímea

Csütörtökön az iskolában foglalkozás volt. Reni apukája vezette. Marionett gólyát és egy papírbékát készítettünk. A nagymamám jött a foglalkozásra, ő segített. A bábu fából és gyapjúból készült. Jól éreztem magam.

Nagy Zalán Bence

Csütörtökön volt a műhelymunka. Reni apukája vezette a foglalkozást, marionett bábút, gólyát készítettünk. A foglalkozásvezetőnk előre elkészített kellékekkel látott el minket. Lépésről lépésre elmagyarázta a gólya összeállítását, amelyet fából, gyapjúból, damilból készítettünk. Apuci és anyuci segített. Nagyon meg vagyok vele elégedve az eredménnyel.

Szabó Alex

Csütörtökön az iskolában marionett bábút készítettünk. A foglalkozást az apukám tartotta. Táncoló gólyát alkottunk. Sokféle anyagot felhasználunk. Fából volt például a csőre, lába és a szeme. A teste és a feje fonalból. Nekem az anyukám segített. Szerintem nagyon szépek lettek a munkák.

Kávai Renáta

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 2. c osztálya

A honvédorvos sírjánál

Március 15-ei megemlékezés Csantavéren

A márciusi ifjak tiszteletére gyülekeztek

Március 15-én iskolánk, a csantavéri Hunyadi János iskola 7. és 8. osztályos tanulói és tanáraik összegyűltek a csantavéri Nagytemetőben, hogy megemlékezzenek a márciusi ifjakról. A kokárda ott virított minden résztvevő mellén, csodás színeivel büszkén tükrözve érzelmeiket.

Már a megjelentek létszámából is látszik, hogy falunkban él a magyar szellem. Iskolánk mindig arra törekedett, hogy tudatosítsuk diákjainkban a hovatartozást, a nemzeti érzületet.

A megemlékezésen **Görög Flórián** történelemtanár tartott ünnepi beszédet a márciusi ifjakról, nagy tetteikről és ezen esemény fontosságáról. Tanulóink hazafias versek szavalásával, a kórus különféle nemzeti érzületű dalokkal tisztelgett a hősök előtt. **Utcai Róbert** atya, falunk plébánosa is részt vett az ünnepségen, és egy közös imára buzdította a jelenlévőket. A megemlékezés végén iskolánk diákjai megkoszorúzták az emlékművet.

A népes egybegyűlt sereg Kiss Ferenc honvédorvos sírjánál is fejet hajtott, s elhelyezte a nemzeti lobogó színeiben pompázó virágko-

szorúját. **Szedlár Rudolf** helytörténész rövid történelemórát tartott Kiss Ferencről és a '48-as viszonyokról.

Emlékezünk azokra, akik felejthetlenné tették történelmünket!

Kopasz Tamara

Koszorúzás Kiss Ferenc sírjánál

Sikert hozott a Mézescsupor

A Balassagyarmaton meghirdetett Mézescsupor című rajzpályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai diákok. A díjazottak egyenrangú díjat kaptak – az oklevél mellé mézet, méhviaszt, mézescsuprot: **Erdélyi Pataki Lára** és **Gabriel Tímea** (2. osztály, J. J. Zmaj iskola), valamint **Kiss Enikő** és **Köteles Éva** (EmArt Műhely) voltak a szerencsések.

Lára és Tímea...

... Éva...

...és Enikő az ajándékkal

Bábelőadás-bemutató Temerinben

Sok vajdasági településen bemutatkozott már az elmúlt években a temerini Vándor Bábszínház, előadásait leginkább az óvodás és alsó tagozatos általános iskolásoknak készítette. A **Garbac Sarolta**, **Tóth Livia** és **Zsúnyi Éva** alkotta csöppnyi társulat március 20-án újabb előadással lépett a közönség elé, ezúttal kissé idősebbeket célozva meg. A 12 évnél idősebbeknek ajánlott (I)gazság című előadásukkal a bábszínházak világnapja alkalmából rukkoltak elő, és egyúttal csatlakoztak a nemzetközi Bábu fesztiválhoz is. A bemutatót a hangulatos temerini Tájházban tartották.

Emlék

Milyen volt a sárguló nyár, nem tudom már,
De azt tudom, hogy tőle életem felejthetlenné vált.
Ha a szőke kalász búcsúzó hangját újra hallhatnám,
S a kéken csillogó tengerben újra úszhatnám.

László Dávid, 7. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

Távol a szerelmemtől

Milyen volt hangja selyme, nem tudom már,
De azt tudom, hogy mindig gondolok rá,
Ha jó a szőke nyár, újra rám talál,
S karjaim közt tarthatom már.

Pásztor Annamária, 7. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

„Hej, azóta húsz esztendő telt el...”

Lassan már húsz év eltelt azóta, hogy befejeztem a nyolcadik osztályt. Sajnos sok osztálytársam külföldre költözött, így van több olyan személy, akit évek óta nem is láttam.

Egy szép nyári napon elterveztem, hogy elmegyek a Tiszára fürödni, a családommal együtt. A feleségem kórházban dolgozik, sokat vállal éjjeli ügyeletet, mert azt a műszakot jobban fizetik. Zita lányunk óvodába jár, Zoli fiunk pedig második osztályos. A sok munka mellett ritkán jutunk el együtt valahova, de ez a mai nap kivétel lett. Sokat fürdöttünk, a homokban fociztunk, és egyszer csak egy ismerős arcot pillantottam meg. Kis gondolkodás után rájöttem, hogy ő egy régi osztálytársam, akivel nagyon régóta nem találkoztam. Odamentem hozzá és megszólítottam:

- Ati, te vagy az?
- Igen! Te pedig a... Pityu, ugye? – felelt Ati.
- Igen, én vagyok, Pityu. Te merre laksz? Mivel foglalkozol?
- Itt lakom Adán, csak nagyon keveset vagyok itthon, mert kamionsofőr vagyok. Ma is épp, hogy le tudtam jönni egyet fürödni, mivel este már indulok is Görögországba. Ilyenkor dinnyeszezon van, és szinte csak dinnyét szállítok. Te hol laksz, mivel foglalkozol? Mesélj!
- Én is Adán lakom, földműveléssel foglalkozom. Körülbelül egy hónapja építettünk egy hatalmas raktárt. Így sokkal könnyebb tárolni a termést és a gépeket is. Majd vettünk egy új John Deere traktort és egy Claas kombájnt is. Szükség volt új gépekre, mert a régiék már elavultak. De az új gépekhez új szerszámok is kellek, ezért vettünk egy kilencvasú Lemken ekét, egy nagy tárcsát és vetőgépet. A kombájnhoz pedig többféle héderre volt szükség. És te merre szoktál járni, és miket szállítasz dinnyén kívül?

– Nyáron leginkább magyar–görög útvonalon járok, de télen szinte mindenfelé Európában. Van, mikor rizst viszek, radiátorokat, darut, televíziókat, háztartási gépeket és még sok más. Őszintén mondom, jó fizetésem van, de nem minden a pénz. A terveim között szerepel, hogy más munkát keresek, mert a feleségem és a két gyermekem csak hétvégén lát. Te miket termesztasz, mi jár a legnagyobb haszonnal?

– Leginkább kukoricát, búzát és napraforgót. Cukorrépat is szeretnénk, de azt majd csak a jövőben engedhetjük meg magunknak. Sok befejtéssel jár, igaz, a haszon is a legnagyobb rajta.

Nagyon jó volt találkozni a régi barátommal. Megbeszéltük, hogy a nyáron még összehozunk egy sütezt-főzést, amelyen mindkettőnk családja részt fog venni.

Rica István, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én apám

Az én apukám magas, erős, a haja és a szeme barna színű.

Apa nagyon szeret velünk játszani, viccelődni, mindig segít, ha kell. Nagyon szereti a rendet, ezért gyakran pakol össze a műhelyében és az udvaron. Ha anya valamit nem enged meg, akkor apát kíséreljük meggyőzni. Apa és az öcsém, Máté gyakran barkácsolnak érdekes dolgokat fából. Focizni, labdázni és kerékpározni is gyakran szoktunk. Amikor anyu nem ér rá, akkor apa finom vacsorát készít nekünk. Apa mellett mindig biztonságban érzem magam.

Nagyon szeretem az apukámat és örülök, hogy mindig számíthatok rá.

Zsivkovity Viola, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Jó érzéssel tölt el bennünket, hogy ébrednek a természet, nagyban rügyeznek a fák, virágoznak a bokrok, hívogat a szerelem, a természet, sőt van, aki már a nyaralásra gondol. A költői ihlet ilyenkor ugyancsak előjön: tavaszhívogató madárdal ébreszti téli álmából a természetet és bennünket. Mai válogatásunkban a szokásosnál több a vers, minthogy többet is küldtetek. Reméljük, szeretitek a költészetet, hiszen a következő számainkban is előnyben részesítjük, már csak azért is, mert közeleg a magyar költészet napja.

A rövidke tavaszi szünidő talán jó volt arra, hogy friss benyomásokkal, érzésekkel felvértezve mártóztatok meg újra az új ismeretanyagban, és ez minden bizonnyal megmutatkozik majd a Rügyfakadás címére küldendő munkáitokon is. Kíváncsian várjuk leveleiteket.

Nagy Magdolna

Levél egy állathoz

Kedves Jessy!

Tegnapelőtt szerencsém megérkeztem a tengerre. Volt már időnk fürödni, és körbe is jártuk a falut, ahova érkezünk. Itt nagyon jó az idő, remélem, otthon sem esik az eső.

A görögök nagyon kedvesek, igaz, hogy nem értjük a nyelvüket, de angolnyelvtudásom segítségével kommunikálunk. Mint már megbeszéltük utána néztem, hogy az apartman tulajdonosa kutyabarát-e. Kiderült, hogy az. Jövőre te is eljöhetsz, csak az útleveledet kell elrendezni. Remélem, otthon őrzöd a házat. Most az egyszer szabad egész éjjel ugatnod. Az idegenekre vicorgathatod a fogadat, sőt kötelező. Ha falánk voltál, és felfaltad az összes ételt, akkor elmondok egy titkot. A ház és a kapu közötti harmadik bokortól három lépésre jobbról egy kő alá elástam egy velős csontot és egy combot tartalékba. Biztosan megtalárod. A szomszéd Garfield macskát ne engedd be a kertbe, mert elcsalja Mazsola cicánkat, és elkóborolnak. Anya izgul, hogy a nagytata tyúkjai átmerészkednek a virágoskertbe, és összekapirgálják az ő gondozott virágait. Zavard el őket a virágoskerttől, taníts nekik fegyelmet, és mutasd meg, hogy ki az úrnő az udvarban! Az erkélyen ülve írom a levelem, közben ínycsiklandóbbnál ínycsiklandóbb illatok szállnak a konyhából. Most látom, hogy már dél van. Gyorsan befejezem a levelem, hogy ne késsek el az ebédnél.

A napokban küldök még levelet. Addig is maradok tisztelettel húz gazdád: Dávid

Görögország, 2015. VII. 15.

Gazdid, Dávid

Barna Sára Dávid, 6. osztály, Ivo Andrić iskola, Budiszava

Búcsú

Milyen volt búcsúzó szem, nem tudom, már,
De azt tudom, hogy szíve így válik boldoggá,
Ha még egyszer meghallom selymes hangját,
Talán rám is vár a boldogság,
S mégis elengedem, mert tudom, hogy muszáj.

Kapor Tamara, 7. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

A méhek élete – Kőteles Éva, EmArt Műhely, Szabadka

Házi kedvencem

Kint van a házi kedvencem,
Reggel kintről beengedem.
Utána tápszerral megetetem.

Sokat játszok vele,
Amúgy Pikattyú a neve.

Ő egy fekete cica
S hosszú a farka.
Hangosan dorombol, mint egy traktor,
A polcon van a bolhapor.

Farkas Valentina, 3. osztály,
Kizúr István iskola, Szabadka

Tavaszi

Megjött a tavasz,
Először csak félbe,
Nehogy a rügyeit meg
A reggeli fagy elvegye.
Előre küldte a hóvirágokat szétnézőbe,
S majd csak utána bújta
A kopasz ágakat virágba, levélbe.

Visszajöttek a vándormadarak,
Vidám kis fecskék,
És kelepelő gólyák,
Megkeresik régi fészüket,
S szorgalmasan rendezik,
Csinosítják mindjárt.

Ébrednek az állatok,
Előbújnak a medvék, a mókások,
A madarak vígan füttyörésznek,
Hangverseny van az erdőben.

A hold is elfáradt már, túl sokat
Volt fenn az elmúlt hónapok során.
És most már süssél fel nap!
Jól kipihentetted magad.

Koós Ágnes, 5. osztály, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

Érkeznek a gólyák, fecskék

Esik az eső és fúj a szél,
de remélem nemsokára véget ér.
Március van, jön a tavasz,
nem lesz a hidegre más több panasz.

Érkeznek a gólyák, fecskék,
vidáman röpdösnek a színes lepkék.
Nárcisz, jácint, gyöngyvirág,
melegíti őket a napsugár.

A szentmihályi Sonja Marinković iskola 4./3. osztályának közös verse

Játékkországi – Ubori Petra, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Gyakorlat teszi a mestert

Gyakorlat teszi a mestert? Ez valójában is így van? Nem tudom, de egyet tudok, ha valamit nagyon akarunk az életben, azt előbb-utóbb el is érjük.

Én a nagyapám történetét veszem alapul. Azt is megmondom, hogy miért. A tatám rádiószerezőnek tanult, ez az elektrotechnikának az egyik ága. A tatám már kiskorában eldöntötte, hogy ő elektrotechnikus lesz. Nagyon szeretett az árammal „ügyködni”. A Gorenje-szervizben dolgozott. Az igaz, hogy ő rádiószerező volt, de amikor megjelentek a tévék, továbbképezte magát, és így lett rádió-téveszerelő. Apukám is az elektronikát tanulta, mivel az apja is ebben a szakmában jeleskedett. Erre szokták mondani, hogy nem esett messze az alma a fájától”. Apa mindig azt mondja, hogy: „Nincs olyan, hogy ki van teljesen tanulva egy szakma. Mindig kell hozzátanulni.” Ekkor szokta mondani a példákat, de azokat valahogy mindig elfelejtem (talán azért is, mert alszok közben). Nos, én lennék akkor már a harmadik generáció, aki az elektronika felé hajlik, de sajnos a lustaságom gátol ebben. Na, de mindegy is, ez már a jövő titka. Van még időm eldönteni. Addig még sok „példabeszédet” fogok meghallgatni, de az már biztos, hogy apa és a tatám mindig segítenek egymásnak, és mondják is, hogy nem lenne rossz, ha még egy „elektrós” lenne a házban.

Szóval az én számomra ez a cím ezt jelenti.

Vörös Viktor, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Harcoltam a törökökkel

Még a nap sem jött fel, de már egy óriási robbanást hallottam.

Gyorsan felöltöztem, és mentem az egyik toronyba, Gergely csapatához. Nehéz volt felmászni a létrán, a lyukas és a rozoga fal miatt, amit a török ágyú okoztak. Miközben mentem lenéztem és láttam, hogy a szétlőtt és szétvert kapukon, falakon ezrével jönnek a törökök. Amikor felértem a toronyba, a csata is kezdetét vette. Egy újabb nehéz nap elé néztünk, ez már a nyolcadik napja, hogy ostromolják a várunkat. Mindenkinél a kezében íj és kard. Sokan megsérültek közülünk, de ettől eltekintve ők is kivették részüket a harcból, ahogy tudták. A nehéz és kemény páncélunk, és sisakunk jól védett bennünket. Egyre több és több ágyúgolyó csapódott a falba, és egy idő múlva arra lettünk figyelmesek, hogy a törökök létrával közelednek a falak felé. Nekiámasztották a vár falának, és egyre közeledtek felénk. Sikerül azonban megfékezni őket a forró szurokkal. Társaink nagyon bátrak voltak. Így harcoltunk, míg a nap nem kezdett nyugovóra térni. Elcsendesedett az ágyúdörgés, a törökök kezdtek visszavonulni. Bevittük a sérült embereket, hogy mihamarabb ellássák őket. Jöttek a borbélyok, hogy fertőtlenítsék, és összevarrják a sebeket.

Mi is lassan elvonultunk pihenni, hiszen holnap minden kezdődik előlről.

Kovács Ákos, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Felső lettem

Elmúlt a négy év. Mintha csak tegnap kezdtem volna az első osztályt. Szomorú voltam, hogy vége lett.

A nyári szünet alatt gondolatban készülődtem a felsős évekre. Izgultam, csak úgy tolongtak a kérdések a fejemben. Vajon milyenek lesznek a tanárok, az új tantárgyak, az osztályfőnök. Persze a szüleim is tartottak az új helyzettől. Első nap megismerkedtünk az osztályfőnökünkkel, aki magyartanár. Kedves és segítőkész. A tanárok, tanárnők is bemutatkoztak. Boldogan újságoltam el otthon, hogy mindenki kedves. Persze szigorúak is. Igyekeztem minden órán figyelni és tisztelettudóan viselkedni. Ez a két hónap nagyon gyorsan elmúlt. Több tantárgy, több tanulnivaló. Számomra nehézséget okoz a szerda délután, mert vissza kell menni az iskolába hittan- és informatikaórára. Az a legnehezebb napom. Az is újdonság, hogy most már négy évig reggel megyünk iskolába. A korai ébredés is fárasztó. Nekem emlékezetes maradt az ötödik osztály kezdete. Érdekes látni, ahogy osztálytársaimmal változunk. Ma már egy összeszokott csapat vagyunk. Alsóban megtanultam írni, számolni, olvasni. Most a tudásunk tovább bővül.

Szeretem ezt az iskolát, és ha egyszer elhagyom, szeretettel fogok rá visszaemlékezni.

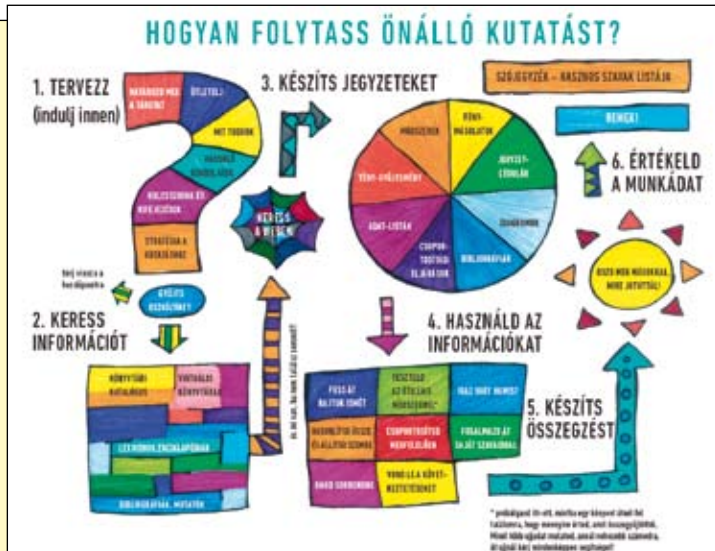
Kól Réka, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kutatni szabad

Nyolcéves fiúk és lányok sárga és kék edénykével rohangálnak a csaphoz, majd némelyikbe cukrot szórnak. Ezután 4x4-es formákba rendezve leteszik az edényeket, időnként megcserélik a sárgákat és a kékeket, újabb és újabb színmintákat kialakítva. A cukros víz mindig középre kerül, de változik a tálkák által kirajzolt minta.

Tudományos kísérlet folyik egy londoni általános iskolában. A gyerekek arra kíváncsiak, hogyan tájékozódik a méhek, amikor táplálékot keresnek. Vajon a színt jegyzi meg, a mintázatot, vagy a cukros víz térbeli elhelyezkedését? Az eredmények meggyőzően bizonyították, hogy a méhek elsősorban a térbeli elhelyezkedésre figyelnek: amikor középre is csak vizet töltöttek, tízből kilenc méh akkor is ezekhez az edényekhez repült. Csakhogy amikor a cukros víz zöld edényekbe került, teljesen összezavarodtak a kísérlet alanyai: a legtöbben előlről kezdték a véletlenszerű keresést. Sikertült tehát igazolni, hogy a színek is fontos szerepet játszanak a méhek tájékozódásában.

De ez még mind semmi. Mivel a méhek élettanával foglalkozó kutatók nem tudták korábban bizonyítani, hogy a méhek a színeket és a térbeli mintázatokat egyaránt használják, a gyerekek eredményei valódi felfedezésnek számítottak! Így aztán egy rangos tudományos folyóiratban, gondosan feltüntetve a kutatók nevét, megjelenhetett a dolgozat. Igaz, nem volt irodalomjegyzéke (vagyis nem hivatkozott más tudósok eredményeire), és nem voltak benne komoly statisztikai táblázatok és elemzések. Könnyű elképzelni, hogy meglepődtek az olvasók, amikor a tudományos szaklapban így kezdődött egy cikk: Egyszer volt, hol nem volt... majd gyereknyelven számolt be a kísérlet körülményeiről, a módszer nehézségeiről, és az ábrákat színes ceruzával rajzolták meg.

Nézd meg az ábrát, és találd ki, mivel foglalkoznál szívesen! Mutasd meg a tanárodnak és a szüleidnek, és kérd ki a véleményüket!

A diákok munkáját egy neurobiológus (az állati idegrendszer működésével foglalkozó kutató) segítette, aki hitt abban, hogy a gyerekek képesek kitalálni és lefuttatni valódi tudományos kísérleteket – hiszen az olyan, mint a játék. Ő maga semmit sem kényszerített a csapatra: csak elmesélte, mit csinálnak a méhekkel foglalkozó kollégái. Annnyit kért csupán, hogy a gyerekek próbáljanak belehelyezkedni a méhek szerepébe, és az ő szemükön át tegyenek fel fontos kérdéseket. Így jutottak el végül a kutatás tervéhez, amelyet aztán meg is valósítottak.

Z. Karvalics László

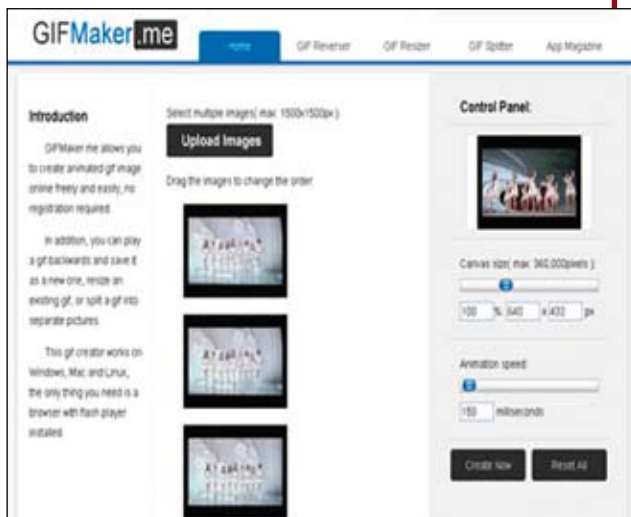
SZÁMÍTÓGÉP

Animált gif készítése videóból és képekből

A GIF (Graphics Interchange Format) jó móka, a lényege az, hogy egy fájl több képet tárol, amelyek meghatározott sorrendben követik egymást, ennek eredményeképp ez animációként jelenik meg a felhasználó előtt. De hogyan készítsd el a sajátodat?

GIFMaker.me – nagyon egyszerű dolgod van, válogasd ki a képeidet, melyekből gif-et szeretnél kreálni, és töltsd fel őket abban a sorrendben, amelyben szeretnéd, hogy megjelenjenek (ha elrontottad, később drag & droppal módosíthatod).

A szerkesztőben állíthatod a gif méretét, animáció sebességét, sőt, még zenét is választhatsz alá YouTube-videóból, úgy viszont nem gif formátum lesz a vége, hanem mp4 videó-animáció.

GIF – nyisd meg a YouTube-videót, a böngészősávban pedig írd be a youtube elé, hogy gif, és üss egy entert.

Ezután már csak a kezdődátumot kell neki megadni és a gif hosszát (1–15 másodperc lehet), majd a nagy zöld gombra kattintani és várni pár másodpercet. Az eredményt megoszthatod Facebookon, Twitteren stb, illetve kapsz hozzá egy URL-t is, amelyet ha bemáolsz a böngésződbe, akkor le is töltheted az újdonsült animációt.

Mobilt is hívhatunk a böngészőből

Ez már igazán valami! Nemhogy csak a Skype telepítése nélkül skype-olhatunk, hanem már mobilt is hívhatunk a böngészőből!

Tavaly nyár óta van lehetőség arra, hogy az úgynevezett kliensprogram telepítése nélkül, azonosítónkkal egyszerűen a böngészőből skype-olhassunk. A legújabb fejlesztésnek köszönhetően most egy nagyot lépett előre a telepítés nélküli Skype: már nemcsak más Skype-felhasználókat, hanem vezetékes és mobiltelefonszámokat is lehet hívni a böngészőből. További újdonság, hogy már a böngészős Skype-ban is lehetőség van arra, hogy olyanokat is bevonjunk egy chatelésbe, akik nem regisztráltak ugyanoda. (hvg.hu)

Tudod-e?

Mi a csicsóka?

A napraforgó rokon növénye. A burgonyához hasonlít abban, hogy a föld alatti szárain szintén gubókat nevel. Bár emberi tápláléknak is alkalmas, túl édes, szokatlan íze miatt nem terjedt el. Takarmánynak termesztik, elsősorban sertések részére. Nagy cukortartalmánál fogva cukorgyártásra is használható. Bővebben terem, mint a burgonya és sokkal fagyállóbb.

Télen kint maradhat, nem kell raktározni. A sertésekkel ki lehet turtatni.

Mire használják fel a teknősbékát?

Páncéljából fésűt, fogantyút, dísz tárgyakat készítenek. Sok fajtának igen ízletes a húsa. Ez az oka annak, hogy általában nagyon lecsökkent a számuk. Táp-

láló, közkedvelt eledel a tojása és olaja is.

Miért nem lehet évgyűrűket megkülönböztetni az őserdő fáiban?

A nedvesség (85–90% páratartalom) és a hőmérséklet (25–30 °C) állandósága következtében a fák egész év folyamán szinte egyenletesen növekednek.

Kolbász terem a kolbászfán?

Afrika őserdeinek szélén él, nagy termetű fa, melynek termése 50–80 cm hosszú és kolbászhoz hasonlít, ezért kolbászfának nevezik.

Miért bújik ki a kígyó a bőréből?

Mert már nem fér bele. A bőre ugyanis nem nő vele együtt, csak korlátozott mértékben képes megnyúlni. Emiatt növekedése folyamán többször le kell vetnie.

Nagy robajjal dőlt be a jégvár

Négy év után újra beszakadt a patagóniai Perito Moreno-gleccser jégvárja. Napok óta turisták ezrei tolongtak az Argentino-tó partján, a patagóniai gleccser fala és a tó partja között képződött jégvártnál, hogy tanúi lehessenek, amikor a jégvár összeomlik. A természeti jelenségben, melynek nincs köze a klímaváltozáshoz, utóljára 2012-ben gyönyörködhetek az ide érkezők. Az elmúlt száz évben húsz alkalommal történt gleccserszakadás a Perito Moreno körülbelül 60 méter magas falánál, 2004 óta minden negyedik évben török össze a jégvár. A Perito Moreno az UNESCO-világörökség része, a világ azon kevés szárazföldi gleccsereinek egyike, amelyek növekszik. A nagyjából 250 négyzetkilométer felszínű jégfolyam, Argentína egyik fő látványossága, 30 kilométeren át ereszkedik alá az Andokból. Ez a jégmező a világ harmadik legnagyobb ivóvíztartaléka.

Építőmesterek a madárvilágban

Az állatvilág igazi tárgykészítői, építőmesterei a madarak. A kunyhóktól a palotákig a madárfészek meghökkentő változatosságával találkozhatunk, amelyek bonyolultságukban, szerkezetükben és építési módjukban is számottevően eltérnek egymástól.

A madarak túlnyomó többsége fészekbe rakja a tojásait, abban neveli fiókáit. Bizonyos fajok az évi két költéshez is külön fészket építenek, mások viszont évtizedekig használják otthonukat, és azt évente javítják, tatarozzák. Vannak madarak, amelyek napok alatt „összedobják” a fészket, mások, például az őzapó vagy a függőcinege, hetekig építgetik azt. Egyáltalán nem készítenek fészket a sólyomfélék. A kék és vörös vércsék a varjak és szarkák fészkeket foglalják el, a vándorsólyom azonban többnyire sziklapárkányokon költ.

Most egy érdekes fészkepítési szokással dolgozó madár: a Ploceus velatus (kis álarcos szövőmadár, kaffer szövőpinty vagy málinzó-szövőmadár néven is ismert) fészkepítését mutatjuk meg néhány képben. Szerintünk a madárfészkek becenevű pekingi olimpiai stadion (magyar származású) megtervezője is tőle leste el a főbb fortélyokat.

Különös barátság

Egyik vak, másik alig jár, de jó barátok, sőt különös barátság köti össze a képen látható párost. Együtt járnak kirándulni és felfedezni a környéket, annak ellenére, hogy Holly csak kerekesszékekkel tud közlekedni, Susie pedig elveszítette a látását és alig hall. Holly és Susie mindennap izgatottan várja a sétát, ilyenkor Holly a kerekesszékre felszerelt hordozóban viszi a barátját. A két kutya gazdája egy holland állatvédő, Norma Miedema.

A nyúl mint tolmács

A tisztás szélén egy kerek képű Űritők vi-gyorgott. Nagyon tehetséges volt ebben a műfajban. Istenien tudott vigyorgni. Persze ez nem túlságosan lényeges. Mivelhogy a tisztáson éppen a Kecske reggelizett. Ő sem túl lényeges, de róla akarok mesélni.

A mese kezdetén, tehát most, egyidőben a nem túl lényeges Űritők mesteri vigyorgásával, a Kecske azt mondta:

– Mek-mek.

Nos, ha tudnék kecskéül, ezen nyomban mondanám is, mit jelentett ez a mek-mek. A bökkenő az, hogy nem tudok kecskéül. Így hát jelenthette azt is, hogy: „Hej, de jó ez a friss réti csenkesz!”, de azt is, hogy: „Mindig csak ez a vacak réti csenkesz! Unom.” Ez azonban most már sohasem derül ki, már csak azért se, mert az erdőből kilépett a Ló, megállt a tisztás szélén, és jó hangosan azt mondta:

– Nyihaha.

A Kecske fölkapta a fejét, egy darabig bámult a Lóra, mint borjú az új kapura. Aztán olyan nemtudomformán széttárta a két első lábát, jelezvén, hogy ebből a nyihahából egy kukkot sem ért.

– Mek-mek – majd kis gondolkodás után még hozzátette –, mek.

A Ló megrántotta a vállát, egyúttal a fejét is rázta, s azt mondta:

– Nyihaha.

Ami jelenthette azt is, hogy „nem értem”, de esetleg azt is, hogy „jó napot”. Nem tudom. Sajnos, nem tudok lóul. Nagyobb baj, hogy a Kecske sem tudott. Közelebb léptek egymáshoz.

– Nyihaha, nyihaha – magyarázta a Ló.

– Mek-mek – próbálkozott a Kecske. Jó lasan, tagoltan mondta, hátha így megérti a Ló.

De nem értette.

A Kecske búsan vakarta a feje búbját, a Ló meg minden erejét összeszedve gondolkozott. Ettől még a szokásosnál is jobban kétfelé állt a füle. Aztán felderült a képe. Rájött, hogy tud egy kicsit számáru.

– I-ó, i-ó – mondta. A kiejtése nem volt ugyan tökéletes, de aki tud számáru, azért megértheti.

A Kecske azonban számáru sem tudott. De ha már a Ló idegen nyelven beszélt, ő sem akart szégyenben maradni, megszólalt birkáru, azaz ahogy az előkelőbbek mondják: juhul.

– Beee – mondta.

A Ló rázta a fejét. Nem tudott birkáru.

Már-már úgy tűnt, sohasem vergődnek zöld-ágra. Ekkor az Űritők észrevette a Nyulat, és ki-áltozni kezdett neki. Űritökül. Erre az időre még a vigyorgást is abbahagyta.

A Nyúl, tekintve, hogy a legműveltebb állatok közé tartozott az erdőben (lám, Űritökül is tudott), azon nyomban megértette, miről van szó, és méltóságtejes léptekkel közelebb jött. Legszívesebben futott volna, de hát ilyen nagy tudású állathoz, ugye, nem illik az ugrifüles futkározás.

– Na, csak mondjátok – mondta –, szerencsére én minden nyelven beszélek.

Ebbe a mondatba kicsit belepirult, mert az az igazság, hogy őzül éppen hogy csak makogott valamit, és sárgarigóul meg pacsirtáru nem tudott egy kukkot sem.

De azért rendes kis állat volt, legalább elpi-rult, ha hazudott.

A Ló meg a Kecske nagyon megörült neki.

– Nyihaha – mondta a Ló.

– Mik-mek? Mik-mek? – kérdezte izgatottan a Nyulat a Kecske.

– Azt mondja, hogy mek-mek – tolmácsolta a Nyúl.

A Kecske arca földerült, és boldogan mon-dta:

– Mek-mek, mek-mek.

– Nyiha? Nyiha? – kérdezte most a Ló.

A Nyúl fordított.

– Azt mondja a Kecske, hogy nyihaha – vilá-gosította fel a Lovat.

A Ló meg a Kecske összenevettek, és ba-rátságosan lapogatták egymás lapockáját. Ezt a Kecske unta meg előbb. Karon fogta a Lovat, odaballagtak az Űritökhöz, és megették.

„Vajon jól fordítottam?” – tűnődött a Nyúl, és a homlokát ráncolta.

Rejtő Jenő A tizennégy karátos autó

(Részlet)

Gorcsev Iván, a *Rangoon* teherhajó matróna még huszonegy éves sem volt, midőn elnyerte a fizikai Nobel-díjat. Ilyen nagy jelentőségű tudományos jutalmat e poétikusan ifjú korban megszerezni példátlan nagyszerű teljesítmény, még akkor is, ha egyesek előtt talán szépséghibának tűnik majd, hogy Gorcsev Iván a fizikai Nobel-díjat a makaó nevű kártyajátékon nyerte el, Noah Bertinus professzortól, akinek ezt a kitüntetést Stockholmban, néhány nappal előbb, a svéd király nyújtotta át, de végre is a kákán csomót keresők nem számítanak; a lényeg a fő: hogy Gorcsev Iván igenis huszonegy éves korában elnyerte a Nobel-díjat.

A Nobel-díjjal kitüntetett Bertinus tanár Göteborgban szállt hajóra, táskájában a Nobel-díjjal, és mielőtt a gőzös elindult, megjelent a fedélzeten a Svéd Franklin Egyesület, hogy átnyújtsa neki az atomrombolás sikeres kutatóinak kijáró nagy aranyérmét. Ezután a hajó elindult, és a nagytekintélyű professzor alig várta már, hogy Bordeaux-ba érjen, ahol néhány hold szőlője volt, mint általában az idősebb francia államhivatalnokoknak, az ítéletvégrehajtó segédjéjétől kezdve a múzeum igazgatójáig.

Southamptonnál a hajóra szállt Gorcsev Iván, hogy előtte is teljesen ismeretlen okból átkeljen a csatornán. Az igaz, hogy elbocsátották a *Rangoon* teherhajóról, mert egy négyágú csáklával megverte a kormányost, de hogy miért kel át a csatornán valaki, ha megverte a kormányost, és elbocsátják egy teherhajóról, ez teljességgel érthetetlen, mint annyi más cselekedete különös regényhősünknek.

Homályos az is, hogy mi módon ismerkedett meg ez a félig még siheder, komolytalan fiatalember a világhírű tudóssal, és főként tisztázásra szorulna, hogy mi módon vette rá a hajlott korú,

zárkózott tanárt arra, hogy vele, bár igen kis alapon, de mégis a makaó nevű, tiltott szerencsésjátékot játssza. E részleteket talán sohasem fogják tisztázni. Állítólag úgy kezdődött az egész, hogy a tanár tengeribetegséget kapott a fedélzeten, és Gorcsev felajánlott egy kellemes ízű, maga keverte citromos, konyakos, szódabikarbónás italt, amitől a tanár jobban lett, és megkérdezte a fiút, kicsoda és honnan jön.

– Gorcsev Iván vagyok, foglalkozásomra nézve huszonegy éves, a Naszja Gorjodin-beli báró Gorcsev cári kamarás testvéröccsének a fia. Atyám kapitány volt a gárdában, és nagybátyám a Jusztveszti Versztkov kormányzóság katonai parancsnokaként védte Ogyesszát a fellázadt hadiflotta ellen.

Mindebből egy szó sem volt igaz. De egészen fiatal lánykák és öreg tudósok hiszékenysége állítólag korlátlan. A tanár feltette csíptetőjét.

– Szóval ön emigráns?

– Bizony, tanárovics bátyuska – felelte sóhajta. – Atyám jókedvében tízezer rubelt ajándékozott a cári balettnek... Meg aranycímeres trojka röpitette a Carszkoje Szelóba... Hej, kontuszovka! Hej, Volga, ha én még egyszer ott lehetnék... – De hiszen ön nem emlékezhet Oroszországra, ha huszonegy éves.

– Annál kínosabb, bátyuska professzovszka, mert én egyszer se láttam ezt a csodálatos havas földet, amely olyan felejthetetlenül él emlékezetemben... – Hová készül most, Gorcsev úr?

– Politikai ügyben járok, matrónának álcázva.

Ha megfigyeltük eddig hősünket, egy különös tulajdonságát ismerhettük fel: sohasem mondott igazat, de nem is hazudott. Csak éppen habozás nélkül kimondott mindent, ami eszébe jutott, és ez sok, elképesztő bonyodalomba so-

dorta életében. Egyik szavától a másikig, egyik tettétől a következőkig ritkán vezetett valamiféle okszerűség.

– Sajnos kevés pénzzel, mert egy gazember kiforgatott mindenemből.

– Hogyan lehetséges ez?

– Gyanútlan voltam és ostoba. Az ember megismerkedik mindenféle alakokkal, anélkül, hogy a következményekre gondolna. Így történt, hogy Londonban egy csirkefogó megtanított makaózni, és elnyerte a pénzem.

– Ne haragudjon, de ez csakugyan nem valami okos cselekedet. Miféle játék ez a makaó?

Gorcsev ismét sóhajtott. És egy csomó kártyát húzott elő a zsebéből.

– Hát, kérem... A lapok összértékének tízes számait levonjuk, miáltal minden esetben kilenc az elérhető maximum...

A tanár kipróbálta a szerencsésjátékot, öt centime-os alapon, és nyert tíz frankot. Később, amikor már kétezeret veszített, felemelték az alapot. Azután még többször is emelték, és Bordeaux-ig Gorcsev Iván elnyerte az utolsó fillérig a tanártól a Nobel-díj teljes összegét, és lehetséges, hogy ha a tanár történetesen Nizzaig utazik a hajón, úgy ez a törekvő ifjú a Svéd Franklin Egyesület nagy aranyérmét is elnyeri, amelyet az atomrombolás terén végzett sikeres kutatásokért kap néhány kiválasztott elismerésül.

Kedves Olvasó Tanulók!

Rejtő Jenő (1905–1943) a 20. századi magyar irodalom legendás és klasszikus alakja. Az első jelző, nem vitás, a sokműfajú, de főleg a P. Howard és más álnevek alatt megjelentetett úgynevezett ponyvaregények szerzőjeként számon tartott írónál több legenda nemigen kötődik senkihez sem irodalmunkban. Az utóbbi jelző, a Rejtő-opus klasszikus minősítése azonban sokáig, egészen a legutóbbi időkig váratt magára, mi több szélsőséges ideológiák tagadták és kirekesztették az irodalom fősodrából, de például a merev és elavult szemléletű oktatáspolitikai sem tűrte a kanonizált életművek sorában. Sokáig várattott magára, de 2015-ben végre megjelent egy, minden eddiginél átfogóbb kutatásokra építő, az opus objektív és szakmai értelemben vizsgáló és értékelő emlékkötet: *Az ellopott tragédia*. Rejtő Jenő-emlékkötet (Szerkesztette: Thúröczy Gergely. Petőfi Irodalmi Múzeum – Infopoly Alapítvány). Nagyon fontos kiadvány. A korábban csak legendákban élő szerző és életműve általa elnyerte méltó helyét a magyar irodalomban, s kimondattott végre, hogy az irodalom nem egyszerűen alkotmány, hanem egy összetett rendszer, amelyben a társadalmi regényeknek éppúgy helyük van, mint a légiós, bűnügyi regényeknek, vagy a bestseller más formáinak. Annál is inkább, mivel Rejtő Jenő máig az egyik legolvasottabb szerzője a magyar irodalomnak, hősei, Pizkos Fred, Fülöp Jimmy, Gorcsev Iván és a többiek, irodalmunk emblematikus figurái.

Mi sem bizonyítja jobban, mint hogy többek között *A tizennégy karátos autó* című regény főhőse, akár más világhírességek, illetve jelentős személyiségek a magyar nemzet történetében, címszökevényként szerepelnek a Wikipédián. Ezt olvashatjátok Gorcsev életéről: „Tizenhat éves korában segédoktatóként vívást tanított egy sportiskolában, tizenhét évesen matrón lett. Volt tenisztérnök és zongorista is, illetve harmonikás Port Szaídban, a *Vitorla Bob* nevű kocsmában. Állítása szerint remekül vezet autót, de a képrejtvényeknek nevezett közlekedési táblákat nem ismeri. Elbocsátották a *Rangoon* teherhajóról, mert megverte a kormányost, Sanghajban egyszer tizenkét taxisofort inzultált egyszerre. Tokióban börtönbe zárták orvhalászat miatt, a görög kikötőkből kitiltották késelésért. Noha azt mesélte, hogy női szabóságot tanult, de egy kosztüm elszabása miatt kidobták, ez nem felel meg a valóságnak. Privát Elek, a hallgatag Drugics és Rézláb védnöksége alatt kitanulta a hajószakács mesterséget. Párbajban levágta báró Lingestrom fülét és rendszeresen különböző bútordarabok alatt helyezte el az André nevű lakájt. Apósa felhívására belépett a Francia Idegenlégióba, de ténylegesen titkára, Vanek úr szolgált helyette. Értékes szolgálatokat tett Franciaországnak azzal, hogy többször visszaszerezte a rablóktól a tizennégy karátos aranyból készült Alfa Romeo-t és eljuttatta rendeltetési helyére, ezért becsületrenddel tüntették ki.”

Olvassátok el a regényt! Jól fogtok szórakozni.

(Rejtő Jenő a holokauszt áldozatává vált. 1943-ban, munkaszolgálatosként Galiciában fagyott halálra.)

Bence Erika

NÉZZÜK EGYÜTT!

Renault-embléma

A technika és a művészet sohasem forrt annyira egygé, mint napjainkban. Nézzük pl. az autógyártást. Első pillantásra teljesen mellékesnek tűnik az embléma, mely egyetlen járgányról sem hiányozhat. Ezeknek köszönhetően azonosítjuk az első szemrevételezés nyomán: ki gyártotta, mely gyárból került ki a kocsik. A Távols-Keletről, Franciaországból vagy Németországból? Az emblémáktól ugyan nem indul be az autó, de nélküle nem lenne beazonosítható. Ezért fontos.

A legnagyobb autógyártók emblémáit egészen jól ismerjük. Leginkább egyszerű vonalúak, szép formájúak, könnyen memorizálhatók. Készítőik pontosan erre törekszenek.

Tudat-e, hogy pl. a nagy francia autógyártó cég, a Renault emblémájának kialakításához hozzájárult egy magyar származású művész is, aki kerekén 110 évvel ezelőtt született? Victor Vasarely néven ismert a világban, de 1906. április 9-én Vásárhelyi Győző néven látta meg a napvilágot Pécsen.

A Renault-üzemet 1899-ben alapították az autógyár első elkészített darabjain még nyoma sem volt a jól ismert rombusz alakú logónak, akkoriban ugyanis csak a legendás alapító, Louis Renault nevének kezdőbetűje szerepel a járműveken. De még csak nem is a hűtőrácsra, vagy a kocsik oldalán, hanem a kerékabroncsra.

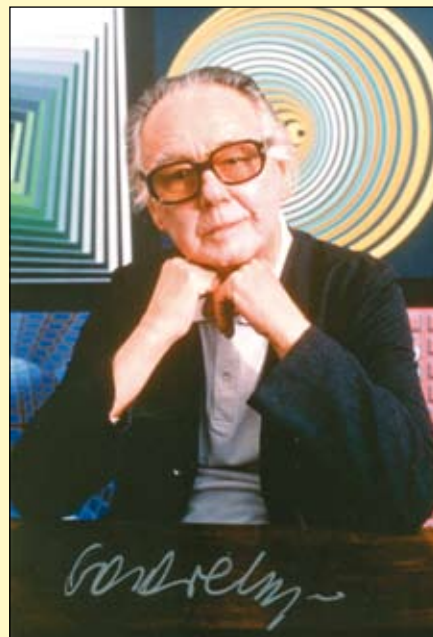
Az első valódi Renault-embléma – amely egyébként egy gépkocsit ábrázolt szemből,

Az első Renault-embléma

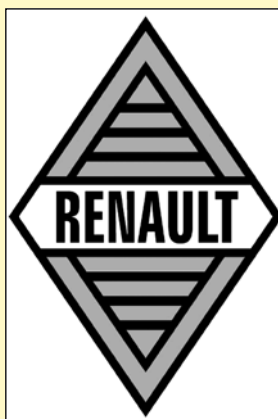
az egész járművet pedig fogaskerék közepébe illesztették a grafikusok – már a XX. század elején megszületett, ezt azonban jellemzően a levélpapírokon és egyéb hivatalos dokumentumokon tüntették csak fel. Az első világháború idején – a többi, hadiiparban érdekelt autógyártól némileg talán elütő módon – egy tank lett a Renault emblémája, majd ezt követte egy olyan – kör formájú – jelvény, amely a motorháztető elülső részén valójában az autó kürtjét rejtette. A logó közepén a Renault-felirat állt, a rácsos szerkezet pedig átengedte magán a dudu hangját.

Az újabb, maradandó változtatásra 1925-ben került sor, ekkortól használják ugyanis az ismert rombusz alakú logót, majd 1972-ben jött a festő Yvaral és édesapja, Viktor Vasarely, akik kicsit átszabták az emblémát: eltűnt belőle a Renault-felirat, az embléma keretét adó sávok pedig Möbiusz-szalaghoz hasonlóan fordulnak önmagukba. Ezen már csak 1992-ben változtattak ismét, s bár a cég egyes új modelljeihez

Vásárhelyi Győző, akiből Victor Vasarely lett

saját logót is készített, a háromdimenziós hatást keltő, krómzott felületű négyszög minden Renault elején ott lapul.

Az 1960-as évek

1972-ben Victor Vasarely emblémája

A mai modell 1992-ben készült el

Kapuk régen és ma

A kapuhoz nagyon sokféle szimbolikus jelentés társítható: az ismeretlen felfedezése, titokzatosság, találkozás, hazatérés, elhatárolódás, védelem. A kapu a legelső kapcsolódási pontunk a külvilággal, amikor kilépünk házunkból. Továbbá itt dől el a hozzánk érkezők első benyomása is rólunk. A kapu szinte megmutatja, hogy mennyire vagyunk társaságkedvelő vagy éppen zárkózott emberek.

A régi világban a kapukat díszítették, tehát fontos volt számukra az, hogy ne csupán egy használati tárgy legyen a kapu, hanem esztétikai, spirituális szerepe is volt. Az emberek hívogató kapufeliratokkal fogad-

ták a hozzájuk érkezőket. Továbbá védelmi szerepük is volt ezeknek a feliratoknak. A mai kapuk sokszor zártak, az emberek betonfalakkal, szögesdrótos kerítésekkel veszik körül magukat. Ez mutatja azt, hogy a mai ember védtelennek érzi magát, és igyekszik elzárkózni.

Lehet ma is találni szép kapukat, olyanokat is, melyek nyitottak és jelképekkel díszítettek. Nyitott szemmel járj, és találni fogsz!

Székelkapu

A pisai ferde torony története

A múltban nem minden építmény sikerült úgy, ahogy az építői szerették volna. Az építészet történelmében egy torony egyedülálló alkotásnak számít, akárcsak a pisai ferde torony, amely éppen tökéletlenségének köszönhetően vált világhírűvé. Az építmény kisebb-nagyobb megszakításokkal majdnem kétszáz éven keresztül épült még a kései középkorban, és ma is teljes pompájában áll. A pisai ferde torony igazi attrakció. Az olaszországi Toszkána tartomány egyik legszebb városa, Pisa mindenképpen a legimpozánsabb építészetű középkori városok közé tartozott.

A torony építése 1174-ben kezdődött. Az alapkövek lerakása az olasz Bonanno Pisano nevéhez fűződik, habár más nevek is jelentkezők a forrásokban, mint Giovanni Pisano, Giovanni di Simone, Tommaso Pisano, illetve Gherardo di Gherardo. Figyelemre méltó, hogy a Pisano név többször is előfordul, tehát valószínű, hogy egyazon építészről van szó, csak nem tudni pontosan, hogy hívták, esetleg egy család több tagja is lehet.

A torony a Piazza dei Miracoli téren áll, eredeti neve Torre pendente di Pisa. Egy katedrális harangtornya volt eredetileg, román stílusban épült. A katedrális harangtornyán a munkálatok 1350-ben fejeződtek be. Magassága összesen 55 méter, amivel a kisebb, de súlyos tornyok közé sorolható. Hét emelet van benne, amelyeken keresztül mintegy 300 lépcsőfok vezet körbe a tetejéig. Amire azonban a tervezői és az építői nem számítottak, az alapzatánál a talaj nem mindenütt volt egyforma szilárdságú, így a magas építmény még az építkezés alatt megdőlt néhány méternyit.

A pisai ferde torony

Kedzetben ez nem jelentett gondot, csak a harmadik emelet építéskor észlelték az első jeleket. A megdőlést el lehetett volna kerülni, megfelelőbb helyszín választásával, azon a helyen azonban az agyagos talaj nem volt képes megtartani a nagy megterhelést. A látvány nem volt valami szép, azonfelül félelmet keltett.

Egy ilyen óriás (négytől két és fél méter széles falak, a súlyát majdnem 15 ezer tonnára becsülik) összeomlása nagy katasztrófát okozhatna. Többször is próbálkoztak a süllyedés megállításával, legutóbb a 1990 és 2001 között. A világ leghíresebb építészei a legkülönbözőbb technikákat dolgozták ki, már Mussolini is megpróbálta kiegyenesíttetni, de sikertelenül. A legmerészebb kísérletezők azzal próbálkoztak, hogy hatalmas betontömböket próbáltak a dőléssel ellenkező oldalon a torony fundamen-

tumába építeni, abban a reményben, hogy így majd a másik oldal is megsüllyed, és a torony kiegyenesedik. Végül is a National Geographic folyóirat cikke szerint a legutóbbi kísérlet sikerrel járt, sikerült megállítani a dőlést, mégpedig úgy, hogy a torony északi oldalából földet ástak ki. 2003-ban a mérések szerint már 48 centiméterrel egyenesedett a torony. A cikk szerint a torony életét legalább 300 évvel meghosszabbították.

Voltak olyan időszakok, amikor biztonsági okok miatt a torony egész környékét lezárták a turisták előtt, pedig a város épp a turizmusból él. A második világháború idején az amerikai katonák kis híján felrobbantották, de szerencsére erre nem került sor, így ez a történelmi alkotás megmaradt.

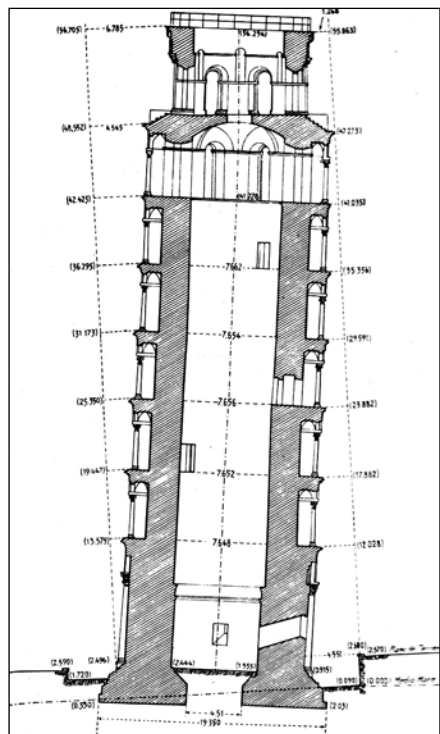
Állítólag a pisai ferde toronyból végezte kísérleteit a város nagy szülötte, Galileo Galilei is. Azt igyekezett bizonyítani, hogy a testek sebessége független a testek tömegétől, ezért különböző tömegű testeket ejtett le a torony tetejéről s ezzel bebizonyította, hogy a mozgásban levő testekre csak a légellenállás gyakorol hatást. Ez ellentmond Arisztotelész tanításának, amely szerint a nehezebb testek gyorsabban mozognak, a könnyebbek pedig lassabban.

Még a híres hollywoodi remekmű, a Superman című filmben is megjelenik az építmény. A csodálatos erejű hős ideiglenesen kiegyenesítette a tornyot a járókelők és szuvenírkészítők nagy elképülésére, majd mégis visszadöntötte, mindenki elragadtatására. Igazából a filmben két Superman volt, a „gonosz”, aki kiegyenesítette a ferde tornyot, és a „jó”, aki ismét elgörbítette.

Érdekes, hogy Pisa város neve magyarra fordítva mocsaras földet jelent, és a ferde torony nem az egyetlen olyan épület a városban, amely kissé megdőlt vagy süllyed.

Ha a pisai torony nem is sikerült úgy, amilyennek az alkotói szerették volna, talán nem is kár, mert így sokkal nagyobb szenzációvá nőtte ki magát az évszázadok folyamán. Pisa városának ismertetőjelévé vált, egyben Olaszország egyik legfőbb szimbóluma is. Mai állapotában több mint 5 méternyit van megdőlvé. Mindenféleképp érdemes meglátogatni egy olaszországi utazás folyamán.

Gyarmati Balázs történész

A jelenlegi dőlési szög

A „gonosz” Superman kiegyenesíti a pisai ferde tornyot

Az idén is volt zöld trutyis díjátadó

Azöld trutyizuhatagról ismert Kid's Choice Award gála az idén is megrendezésre került. A Nickelodeon díjátadóján ezúttal is a gyermekek kedvencei kerültek előtérbe, hiszen nem szakmai zsűri, hanem a nézők dönthettek. Mint mindig, egy előzetes internetes szavazás alapján dőlt el, hogy kik kapják a kis narancssárga léghajót ábrázoló díjat. A gálára Kaliforniában került sor, az est házigazdája a countrycsillag, Blake Shelton volt, aki az esemény során egy egyszarvú jelmezt is felöltött. A díjátadó egyik sajátja az, hogy a kiválasztott résztvevőket zöld trutyival öntik nyakon. Ebből Shelton sem maradt ki, de John Stamos, Shawn Mendes, a Fifth Harmony és a Modern család sztárjai sem úszták meg a zöld trutyizuhanyt. Fellépőkből sem volt hiány, a Kids' Choice Awards színpadán szerepelt Wiz Khalifa Charlie Puth társaságában, a Silento és a DNCE is. Természetesen az idén is a díjazottakon volt a hangsúly, a listát az alábbiakban láthatod, emellett pedig nemzetközi díjak is kiosztásra kerültek.

A legjobb film: Star Wars: Az ébredő erő

A legjobb filmszínész: Will Ferrell (Megjött apuci)

A legjobb filmszínésznő: Jennifer Lawrence

(Az éhezők viadala: A kiválasztott – 2. rész)

A legjobb animációs film: Hotel Transylvania 2:

Ahol még mindig szörnyen jó

A legjobb szinkronhang animációs filmben: Amy Poehler

(Agymanók)

A legjobb tévésorozat: A Thunderman család

A legjobb családi tévésorozat: The Muppets

A legjobb sorozatszínész gyereksorozatban: Ross Lynch

(Austin és Ally)

A legjobb sorozatszínésznő gyereksorozatban: Zendaya

(K.C., a tinikém)

A legjobb sorozatszínész családi sorozatban: Jim Parsons

(Agymanók)

A legjobb sorozatszínésznő családi sorozatban: Sofia Vergara

(Modern család)

A legjobb tehetségkutató: The Voice

A legjobb főzőműsor: Cake Boss

A legjobb rajzfilm: SpongyaBob Kockanadrág

A legjobb dal: Adele – Hello

A legjobb együttes: Fifth Harmony

A legjobb énekes: Justin Bieber

A legjobb énekesnő: Ariana Grande

A legjobb új előadó: Shawn Mendes

A legjobb együttműködés: Wiz Khalifa – See You Again ft.

Charlie Puth

A legjobb könyv: Egy ropi naplója-sorozat

A legjobb videójáték: Just Dance 2016

Rájár a rúd az AC/DC-re

Igenscak rájár a rúd az ausztrál rockzenekarra az utóbbi években: 2014 szeptemberében a ritmusgitáros Malcolm Young hátrált ki a zenekarból gyógyíthatatlan betegsége miatt, majd még ugyanabban az évben bíróság elé kellett állnia Phil Rudd dobosnak, mindez pedig megnehezítette az AC/DC Black Ice albumának népszerűsítő turnéját. A pechsorozatnak azonban még itt sincs vége, nemrég ugyanis kiderült, hogy Brian Johnson, az együttes énekesese sem állhat színpadra. Az orvosai arra figyelmeztették, hogy ha folytatja a turnét, elveszítheti a hallását. Az énekes így az egészségét előtérbe helyezve visszavonult, a zenekar pedig bejelentette: vendégénekesrel folytatják a koncertsorozatot.

Összecsapnak a hősök

Az idei Super Bowlon lett bemutatva először az Amerika kapitány: Polgárháború előzetese, amely alaposan felcsigázta a már amúgy is tükön ülő rajongókat. Érdekesség, hogy az Anthony és Joe Russo által rendezett 147 perces (2 óra 27 perc) film hivatalosan is a leghosszabb Marvel Studios-alkotás. A történet során a címszereplő Amerika kapitány és a Vasember összecsapásának lehetünk szemtanúi. A két főszereplőt ezúttal is Chris Evans és Robert Downey Jr. alakítja, de mellettük természetesen feltűnnek a Marvel-univerzum további hősei is, hogy állást foglaljanak a szemben álló felek között. A film május 6-án kerül az amerikai mozikba, azután pedig nálunk is bemutatják.

Elpusztult Gyilkos Woods

Gyilkos Woods, illetve Bruiser, a Doktor Szöszki négy lábú sztárja volt. Az Elle Woodsot alakító Reese Witherspoon osztotta meg rajongóival a szomorú hírt. Az egyébként Moonie névre hallgató chihuahua 2001-ben jelent meg először a filmvászonon a szőkeség oldalán a Doktor Szösziben, majd a 2003-as folytatásban is szerepet kapott. A kutya néhány hetes korában került Sue Chip nevű gazdijához, és 18 évig élt, ami hosszú életnek mondható egy kutya esetében. A Doktor Szöszki készítőinek elmondása szerint Moonie fegyelmezt volt, együttműködő, és gyorsan tanult, így mindannyian szép emlékeket őriznek róla, beleértve Reese Witherspoont is, aki egyenesen odáig volt érte.

Kiért rajong a kis Otis?

Olivia Wilde nemrég egy műsorban vendégeskedett, ahol elárulta kiért rajong két éves fia, Otis. Míg más két évesek inkább gyerekdalokat hallgatnak, addig az ő kisfia máris a popzene felé kacsingat, legnagyobb kedvence pedig Beyoncé. Olivia azt is elmesélte, hogy az apuka, Jason Sudeikis nemrég egy sporteseményre vitte a fiút, így élőben láthatta is Beyoncé. Otis a rajongását azzal fejezte ki, hogy hangosan kezdte kiabálni az énekesnő nevét. Olivia azt is elmondta, hogyan kezdődött a kis Otis rajongása. Az történt ugyanis, hogy egyszer a repülőgépen a fiúcska elkezdett nyugtalanodni, anyja pedig megpróbálta elterelni a figyelmét, mivel viszont iPadjén csak Beyoncé legújabb albumának videóit látta, így azokkal próbálkozott. A hatás minden várakozást felülmúlott.

„Kedves Bizi!

Én egy hetedikes lány vagyok, egy óriási problémával, amely a barát-
nőim miatt van. A legjobb barátóm elárult, mert összeállt két lánnyal,
akik melleleg szintén barátnőim, az egyik még az óvodából, a másik
meg alsóból. Az bánt, hogy ha ők ketten együtt vannak, akkor én is léte-
zem, és jól vagyok, de ha hárman vannak együtt, sértegetnek, lelket sértő
leveleket, SMS-eket írnak, megaláznak, kinevetnek, mindenkit elvesznek
tőlem, csak azért, hogy egyedül legyek. Most már alig
van valaki, aki barátkozna velem miattuk. Fogal-
mam sincs, miért viselkednek velem így, miért
bántanak?! Tudomásom szerint egyiküket sem
bántottam meg, nem tettem ellenük semmit sem,
kedves vagyok hozzájuk, ha kell, mindig segítek
nekik. Már megkérdeztem tőlük, egyenként,
hogy a barátnőjük vagyok-e, hogy megbántot-
tam-e őket? Mind a hárman, azt mondták, hogy a
barátnőjük vagyok, és nem tettem ellenük semmit
sem. De amikor mind a hárman összejönnek, szá-
momra az maga a pokol! Össze vagyok törve, sem-
mihez sincs kedvem, néha nagyon egyedül érzem
magamat. Próbáltam elterelni a figyelmemet, de
hiába, mert fáj. Megtanultam, hogy ne mutassam
ki az érzelmeimet, mert ha kimutatom, azért is
fognak piszkálni, megalázni. Az lenne a kérésem,
adj tanácsot, mit tegyek, hogy leszálljanak rólam,
és tudjak végre úgy aludni, hogy ne kelljen arra
gondolnom, mi fog velem történni, és ne kelljen
többé sokat sírni! Szerinted mit tegyek? Hogyan
szerezem vissza a barátokat, hogy újra boldog
legyek? A szüleimnek csak azt mondtam, hogy a
lányok undokok. Szerintük azért bántanak, mert
féltekenyek. Kérlek, segíts!

Zöld tavasz”

Válasz:

Kedves Zöld tavasz!

Igazán megértelek, hisz én is megéltem ezt a boldogtalanság és magá-
nyosság érzését, és még sokan mások a te korodban. Ezeket az érzelme-
ket, és általában az érzelemingadozásokat (könnyebben elsírjátok maga-
tokat és hol sírtok, hol nevettek) a serdülőkorban kialakuló hormonok
okozzák, és addig tart, amíg be nem áll a hormonháztartás egyensúlya.
Sajnos, a barátnők/barátok esetében, sokkal bonyolultabb lesz az egymás
közötti viszony, mert ha több mint ketten vannak, sokszor megtörténik,
hogy valakit kiutálnak a társaságból. A te esetemben nekem ez olyan ha-
talmatlanul tűnik, amelyet akkor játszanak, amikor négyen vagytok.
Érzik, hogy hatalmuk van fölötted, hisz függsz tőlük, a boldogságod,
a jókedved velük kapcsolatos. Most te vagy az, akin gyakorolják a ha-

talmukat, holnap pedig a másik barátnőtök kerül majd az élcelődések
középpontjába. Először, jó lenne, ha jól átgondolnád a három lányhoz
füződő baráti viszonyodat, valójában ki milyen fontos számodra. Ami-
kor ezt letisztázod magadban, ültess le őket, és beszélgessetek el a bará-
ságokról, és arról, hogy ők hogyan képzelik el azt, mit akarnak tőled.
Számítanak-e a továbbiakban arra, hogy együtt töltsétek az szabadidő-
töket, hogy megosszátok a gondolataitokat, titkaitokat. Végző soron
egyenesen a szemükbe meg is mondhatod nekik, hogy nem szereted,

amikor így együtt ellened fordulnak, és tedd fel a kérdést,
milyen barátnő az, aki így bánik a másikkal. Jó lesz, ha
tisztá vizet öntesz a pohárba, annak árán is, hogy egy ide-
ig egyedül kellene maradnod. Biztos vagyok benne, hogy
ez nem történik meg, mert rajtuk kívül akad még egy-két
lány a környezettedben, akivel szívesen beszélgetsz, együtt
vagy, akivel barátkozhatsz. Ha nem érzed magad jól ve-
lük, azt is megteheted, hogy igyekszel elkerülni
őket, úgy együtt, a barátkozásokat kettesben
szervezed meg. És csak azzal a barátnővel
barátkozzál, akivel jól érzed magadat együtt.
De addig is, légy aktív a barátkozásokat ille-
tően, bővítsd az ismerősök, barátnők körét,
úgy, hogy másokkal is szóba állsz az isko-
lában, keresel magadnak olyan tevékenysé-
get, pl. tánc, torna, nyelvtanulás, énekkar,
szintársulat, versmondók, környezetvédők,
stb., ahol már környezetben barátkozhatsz
a kortársaiddal.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts! Lépten-nyomon civakodok a
barátnőmmel. Hétfőn hülyéskedtem vele, ő
meg csak azt mondta, hogy hagyjam abba,
mert megint összeveszünk. Abbahagytam,
de azóta nem beszél velem. Javítottam fiziká-
ból, ő meg a hátam mögött azt mondta, hogy „Ezt is
neked köszönheti!”. Pedig csak a fizikafüzetét adta kölcsön. Mit tegyek,
hogy rendbe jöjjenek a dolgok?

Füles”

Válasz:

Kedves Füles!

Amit megtehetsz, hogy leültök a barátnőddel beszélgetni. Kérdezd meg
tőle kertelés nélkül, hogy mi a gond, valamint te is mond el mi az, ami té-
ged aggaszt! Kérjetelek bocsánatot egymástól, és a többit bízzátok az időre!
Bizom benne, hogy minden jóra fordul köztetek. Ha nem, akkor se búsulj
sokáig, mert eljött az idő, hogy szétváljanak az útjaitok, és bővítsétek a
barátok körét!

Kérdéseitekre válaszol Bori Mária pszichológus

TUDNI ILLIK, HOGY MI ILLIK

Hódítani nem egyszerű, udvarolni jó

Hamupipóke belépett a bálba. Romantikus
lénye a királyfit várja, aki ha nem is fehér lo-
von (mert más közlekedési eszközzel járnak a
mai világban az emberek), de kedvesen, szeli-
den, finoman udvarolva próbálja megtölteni a
lényével is a lányka rózsaszín lányszobájában
megélt fantáziáját...

Szomorú, de egyre kevesebb szerelem bo-
rul virágba a romantikából, mint amennyi le-
hetne. Szakemberek is állítják: az ifjúság szép
szerelem inkább átfordul a nemiség irányába.
Nem tudják megélni a párkapcsolat legszebb,
leggyengédebb bimbózó indulását, mert betör
életükbe idő előtt, megfelelő érettség nélkül a

nemiség. Nincs felkészülve, nem ismeri önma-
ga és a másik érzéseit, így nem tudja nyomon
követni az együtt járás állomásait. Viszont az
biztos, hogy udvarolni jó!

Vágjunk bele a közepébe, e nélkül nem
tanulja meg senki a számára követendő nemi
szerepet!

A fiú hódít, hódítani akar, de nem mindegy,
hogyan, és fontos, hogy a hódítás milyen vi-
szonzásra talál. Tanulják ezt a mai fiatalok va-
lahol, azt hiszem, de nincs erre nagy lehetőség.
Pedig talán fontosabb sok más életre nevelési
programnál. Persze, fontos, hogy mindenki a
tudása legjavát adja a tanulásban, hogy tudjon

kulturáltan viselkedni, enni, köszönni, a hely-
zetnek megfelelően kommunikálni különböző
korú emberekkel. Fontos továbbá, hogy pon-
tos legyen, ne hazudjon, vagyis tartsa be az er-
kölcsei értékrendeket, amelyeket a család írtot
vagy íratlan szabálya megkövetel.

Szóval sok-sok minden felgyülemlik az
emberben, mire eléri a felnőttkort. De mi van
a szerelemmel, a párkapcsolattal, a különböző
szerepek megtanulásával, alkalmazásával a
gyakorlati mindennapi életben? Ezt illik és kell
tudni, mert itt is igaz az az elv, hogy a kevés az
néha többet jelent az egyén számára.

(Folytatjuk a jövő heti számunkban.)

Tavaszi fáradtság

Elgondolkodtatok már azon, vajon tavasszal miért vagyunk jóval fáradékonyabbak? Ellentmondásos lehet ugyan, hogy pont akkor, amikor ébredsz körülöttünk a természet, mi gyakran úgy érezzük, nincs energiánk, motivációnk, leginkább csak aludnánk, olykor pedig még ingerlékenyek is vagyunk. A tavaszi fáradtság egy összetett pszichológiai állapot, hiszen nem csak arról van szó, hogy több alváásra lenne szükségünk.

A pszichológusok egyetértenek abban, hogy megjelenésében jelentős szerepet játszanak hormonjaink. Télen kevesebb a napfény, és ennek hatására több a szervezetünkben az úgynevezett alvási hormon, a melatonin, ami miatt növekszik az alvásigényünk, illetve csökken a boldogsághormon, a szerotonin szintje. Mivel a szerotonin befolyásolja a hangulatunkat és aktivitásunkat, annak hiányát úgy érzékeljük, hogy kedvetlenebbek leszünk, kevésbé vagyunk aktívak, egyszerűen lelassulunk. Ennek következtében sokkal borúsabbnak látjuk a dolgokat. Amikor beköszönt a tavasz, megváltoznak a fényviszonyok, ennek következtében csökken a szervezet melatoninszintje, valamint növekszik a szerotonin termelődése. Ilyenkor kissé megbomlik az alvás-ébrenlét közötti viszony. Ahhoz, hogy „tavaszi üzemmódba” kapcsoljunk, némi időre van szükségünk, ami olykor egy hónapba is telhet. Ezért érezzük ilyenkor magunkat még inkább fáradtnak. A hormonháztartás mellett, a téli táplálkozás is nagy mértékben hozzájárul ehhez az állapothoz, ami kalóriában, zsírban igen gazdag, a friss gyümölcsök és zöldségek által biztosított vitaminokban viszont szegény. Tél végére a szervezetünkben kiürülnek az említett vitamintartalékaink, aminek következtében gyengül az immunrendszerünk működése.

Felmerül a kérdés, vajon mit tehetünk annak érdekében, hogy ezt az állapotot könnyebben átvészeljük, vagyis hogyan kezelhetjük a tavaszi fáradtságot? Ilyenkor ajánlott több folyadékot bevinni, amit legegyszerűbben minél több frissen facsart gyümölcs- és zöldséglével érhetünk el. Továbbá legyünk minél többet a szabadban, a természetes napfényen, friss levegőn. A testmozgás számos jótékony hatásáról már korábban is volt szó. A rendszeres testmozgás ebben az esetben is többféleképpen hozzájárul jólétünkhöz. Nemcsak javítja a keringésünket, az izmokat, csontokat és az immunrendszerünket, hanem hozzájárul hangulatunk javulásához, ugyanis növeli a noradrenalin és szerotonin termelődését, ami fontos az idegcsillapító helyzetekben. A fent leírtak alapján immáron egyértelművé válik számunkra, hogy ha növeljük a szerotonin, vagyis a boldogsághormonunk termelődését, azon keresztül hozzájárulunk és javíthatjuk általános jókedvünket, hangulatunkat.

Kis Laura

Hogyan reagálsz vészhelyzetben?

1. Hogyan reagálsz, ha a tanárod számon kéri egy feladat elmulasztását?

- Megsértődöm, és arra gondolok, hogy igazságtalan velem, ezért magamban őt hibáztatom, és a sérelmeimen rágódom.
- Átgondolom, jogos-e a kritika, és hogy mikorra tudom elvégezni a kért munkát.
- Igyekszem megmagyarázni neki, hogy más fontos dolgom akadt.

2. Szakitás után...

- ...anyukámhoz fordulok, és kipanaszolom magam.
- ...elmegyek a legjobb barátomhoz, és elmesélem neki, mi történt.
- ...írok egy e-mailt a volt barátomnak, és elmagyarázom neki, hogy ő mit rontott el.

3. Eltévész egy idegen városban. Hogyan próbálsz tájékozódni?

- Addig bókászom, amíg valamilyen ismerős helyre érek.
- Megkérdezem valakitől, hol vagyok.
- A térképre hagyatkozom.

4. A kávézóban ellopják a mobiltelefonodat. Mit teszel?

- Kétségbeesetten sírva fakadok.
- Dühös leszek, de örülök, hogy legalább a pénztárcám megvan.
- Szemrehányással illetem a pincért.

5. Hogyan fogadod, ha a fodrászod elrontja a frizurádat?

- Neki nem merek szólni, de az utcán – meglátva magam a kirakatüvegben – zokogni kezdek. Első dolgom, hogy vegyek egy sapkát a legközelebbi árusnál.
- Megmondom a fodrászknak, hogy nem tetszik a „műve”, és megkérdezem, mikor lehetne leghamarabb helyrehozni.
- Elrohanok egy másik fodrászhoz, és neki panaszolom el, mennyire elszúrta az egyik kollégája a hajamat.

ÉRTÉKELÉS

Legtöbb az a) válasz:

Kritikus szituációkban gyerekes módon reagálsz. Hajlamos vagy sírva fakadni, dühösen reagálni, kétségbeesésbe hajszolni magad. A környezettől vársz segítséget. Állandóan a sérelemérzéssel vagy elfoglalva. Azt várod, hogy legyen a közeledben egy segítőkész személy, aki megment.

Legtöbb a b) válasz:

Kritikus helyzetben felnőtt módon reagálsz. A vészhelyzeteket problémaként fogod fel, melyekre konstruktív megoldásokat keresel. Belátod azt is, ha hibáztál. Igyekszel magad megoldani a gondokat, de nem bánod, ha egyenrangúan a másik fél is részt vesz ebben.

Legtöbb a c) válasz:

Kritikus szituációban hajlamos vagy túlzottan önérzetesen reagálni. Mindig a környezetedet teszed felelőssé. Ha úgy érzed, sérelem ért, támadásba lendülsz, és le akarod győzni a másik felet. Nem látod be, hogy például egy kapcsolatban két ember együtt idézheti elő a problémákat. Próbáld kicsit a másik fejével is gondolkodni!

Hét dolog, amit megtehetsz a saját boldogságodért

A boldogságot elérni nem lehetetlen, sőt tanulható. Íme hét boldogságfokozó technika.

1. A hála csökkenti a szorongást

Fontos, hogy körültekintsünk, és máris rájövünk, hogy nagyon sok mindenért lehetünk hálásak, akár egy baráti kapcsolatért vagy akár olyan dolgokért, amelyeket természetesnek vesszünk. Érdekes minden este átgondolni, hogy aznap miért adhatunk hálát, sőt akár hálanaplót is vezethetünk, amelyben összegezhetjük ezeket. A köszönet nemcsak jó érzéssel tölt el, de jótékony hatása is van: képes megszüntetni a szorongást, a depressziót, az irigységet és a kapzsiságot.

2. Az optimizmus magabiztosabbá tesz

A pozitív gondolatok önbeteljesítő jóslatként működnek, ha van mit várni, az motivál, lelkesít, energiát ad, ezért igyekezz minden egyes nap arra összpontosítani a figyelmedet, ami jó az életedben. Az optimizmus magabiztosabbá is tesz, ha a kételyeid és kishitűség helyett az elméd egy „képes vagyok rá” meggyőződést fogad el megszokottként, az életed minden területén érezni fogod a pozitív változást.

3. Minden napra egy jó cselekedet

Segíts másoknak, tégy valamit önzetlenül! Ha nincs pénzed, lehetsz például önkéntes egy állatmenhelyen. Gyakorold az empátiát, és

tégy olyan jó cselekedeteket, amiről más nem tud! Jót tenni másokkal enyhíti a bűntudatot, a szenvedést és a nyugtalanságot, mert tudatosítja bennünk saját szerencsés helyzetünket, valamint erősíti az önbizalmat, a hasznosságot, az optimizmus érzését.

4. Kapcsolatok a testi-lelki egészségéért

Az alapvető szükségletek között szerepel a valakihez tartozás érzése. Testileg, lelkileg egészségesebbek, akiket olyan emberek vesznek körül, akikre számíthatnak. Érdekes ezét a kapcsolatok ápolására is hangsúlyt fektetni. Szánj időt a családodra, barátaidra, ismerőseidre: beszéljess, figyelj oda rájuk, örülj őszintén a sikereiknek! Konfliktus esetén pedig képzeld magad a másik helyébe, és ha eltávolodtál valakitől, aki fontos neked, ne halogasd, vedd fel vele a kapcsolatot!

5. Bocsáss meg magadért!

Ha ragaszkodsz a keserűségedhez, az többet árt neked, mint keserűség tárgyának. Törekedj rá tudatosan, hogy elengedd a haragod és neheztelődés, ha úgy érzed megbántottak vagy megsértettek! Ebben segíthet, ha például egy olyan szituációra gondolsz, amikor neked bocsátottak meg, vagy próbáld átérezni a másik személy helyzetét! A megbocsátás olyasvalami, amit önmagadért és nem a neked sérelmet okozó másik emberért teszel, hiszen ezzel a benned lévő szeretetet hívod elő.

6. Ne csak álmodozz, tűzz ki célokat!

A célok támogatják az önbecsülésünket, segítenek az időnk hatékony beosztásában, és már a részcélok elérése is örömmel tölthet el minket. Nap mint nap érdemes magunkat emlékeztetni a kitűzött céljainkra, és tenni is értük. A céljainkhoz vezető út a társas kapcsolatokra is jó hatással lehet, hiszen sokszor más emberekkel kell együttműködni ahhoz, hogy elérhessük azokat.

7. Törődj a testeddel!

A boldogságodért sokat tehetsz azzal is, ha sportolsz, ez ugyanis a leghatékonyabb boldogságfokozó technika. Keresd meg a hozzád legközelebb álló mozgásformát, a sport ugyanis amellest, hogy rendszerességet visz az életedbe, örömforrás is lehet! Ha törődsz a testeddel, az nagyban hat az önbizalmadra, így a lelki egészségedre is.

Jön a tavasz, erősítsd a hajad!

Fénytelen, lelapuló a hajad, alig tudod kifésülni, sőt hullik és néha a fejbőröd is viszket. Ugye, ismerős problémák? Ne aggódj, ezekkel a gondokkal nem vagy egyedül, a tél vége felé mindannyiunk haja erősítésre szorul.

Teljesen mindegy, milyen hosszú a hajad, mennyire merész vagy divatos, akkor mutat jól, ha tartása van. A téli hónapok megviselik a szövetünket, s ez a hajunkon is meglátszik. Mindez orvosolható, csak egy kis odafigyelés szükséges.

Vitamint az éhező hajnak!

A hajhagymák megfelelő működéséhez vitaminokra és nyomelemekre is szükség van, ezért fogyassz sok zöldséget és gyümölcsöt, valamint gondoskodj megfelelő cinkbevitelről is!

Hullik a hajad?

A félreértések elkerülése érdekében jó tisztázni: a hajhullás természetes jelenség. Naponta akár 100 hajszálunk is kihullhat, ez normális, hozzátartozik a haj természetes megújulásához. Ha viszont már több mint 150 szál

a veszteség, akkor elkezdhetünk hajvesztésről gyanakodni.

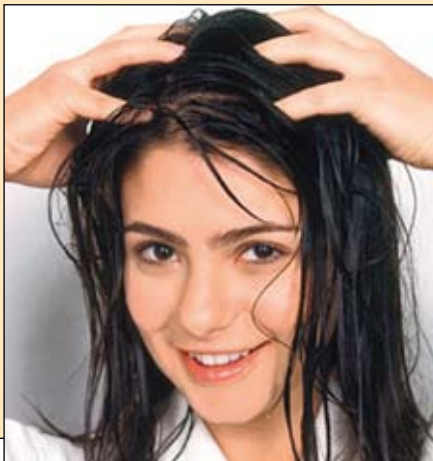
A szépségipar már számos készítménnyel áll rendelkezésünkre a kóros hajhullás megakadályozására. Figyelj rá, hogy betartsd a készítmények utasításait! Aranyszabály, hogy a kívánt hatás elérése érdekében egy egész kúráig végig kell csinálnod, megfelelő időközönként és rendszerességgel alkalmazva a kiválasztott készítményt. A samponok és hajpakolások használatakor nagyon fontos az alapos masszírozás, hiszen a hatóanyagokat a fejbőrbe kell bejuttatni.

Hajdúsítás

A dús hatás eléréséhez vezető út hosszadalmas és trükkös. A TV-ben látható csodás hajzuhatagok több órás munka eredményei – ne dőlj be a felturbózott effekteknél! A volumen-növelés érdekében gondosan válassz sampont és hajhabot, és hetente egyszer alkalmazd pakolást is, hogy minél látványosabb és tartósabb legyen a dús hatás. A krémeket és habokat nem a fejbőrbe, hanem a hajtőre kell felvinni, majd alaposan meg kell szárítani a hajad, lehetőleg

alulról fújva rá a meleg levegőt. Ehhez hajolj le, vagy csak hajtsd oldalra a hajad, ahogy kényelmesebb. Használj körkefét, s a feltekert tincsek tövéénél kell szárítanod.

Ha túl sok zselét vagy hajfényt alkalmazol, akkor oda az alapos és fáradtságos munka, tincseid azonnal megadják magukat, és menthetetlenül lelapulnak. A hajápoló olajat melegítsd fel a kezvedben, mielőtt a hajadra viszed! Használj belőle keveset, és csak a haj végére vidd fel! Ha hajfény-sprayt használsz, akkor se vidd túlzásba: elég egy kevés, és az is jó messziről.

A kerékpározás kellemes és élvezetes sportnak számít, de ne feledkezz el a megfelelő védelemről! Ahhoz, hogy eredményes és biztonságos sportot végezz, kövesd a tanácsainkat!

Bicikliválasztás

Válassz olyan kerékpárt, amely illik a testalkatodhoz, vagyis olyat, ami igazán kényelmes a tekerés közben. Ez segít megelőzni a sérülést, és csökkenti a fájdalom kockázatát. Egy profi kerékpár-szaküzletben segítenek a számodra legmegfelelőbbet kiválasztani. Továbbá nagyon fontos az ülés helyes beállítása, mivel a rossz magasságban rögzített nyereg megfeszíti a hátadat, a nyakadat, és megerőlteti az ízületeidet. A kormány esetében ügyelj arra, hogy a kormány szélessége lehetőséget adjon arra, hogy a kezeidet szélesebbre helyezd a vállaidnál!

Bukósisak dilemma

A bukósisak kiválasztásánál ügyelj arra, hogy jó minőséget válassz, kérd ki a szakértő tanácsát! A sisaknak be kell fednie a fejtetődet és le kell érnie a homlokodig, ha mozog a fejed, akkor vagy nem elég szorosan van megkötve, vagy túl nagy, ilyenkor válassz másikat, mert életmentő lehet.

Tanuld meg a közlekedési szabályokat!

Mielőtt bárhová is elindulnál, tanulmányozd át a közlekedési szabályokat, hiszen te is okozhatsz balesetet a helytelen közlekedés miatt. Sok kerékpáros gondolja úgy, hogy a közlekedési szabályok rá nem vonatkoznak, és csak egy gépjárművezetőt lehet felelőssé tenni egy baleset során. Ez tévedés! Te is ugyanúgy okozhatsz másoknak sérülést, ha nem követed az utasításokat. Ha lehetőség van rá, közlekedj bicikliúton, de ha ilyen nincs, akkor az autók között légy óvatos, és használd a kézjeleket!

Biciklizz biztonságosan!

Maradj látható!

Viselj foszforeszkáló mellényt, és a kerékpárodon is legyenek hasonló funkcióval bíró lámpák és fényvisszaverő eszközök, hogy az autósok is lássák, merre közlekedsz! Különösen figyelj oda a tolató autókra, hiszen ők nem láthatják, hogy te honnan és mikor érkezel, ezért könnyen baleset lehet a vége!

A biciklizéshez is kell erőnlét

Fontos, hogy mielőtt bringára ülsz, nyújtsd meg az izmaidat, csinálj bemelegítő gyakorlatot, mivel könnyen izomhúzódás vagy rándulás lehet a vége a megerőltetésnek! A kerékpáron tartsd egyenesen a hátad és lazán a csuklóidat, valamint időnként változtass a kéztartásodon!

Vigyázz a kiszáradással!

Hordj magadnál egy palack vizet, hogy kezezés közben is pótolhasd a folyadékot, ne várj, amíg szomjas leszel, mert könnyen dehid-

ratálttá válhatsz! Meleg időben viselj könnyen szellőző, hűs ruhát!

Viselj megfelelő cipőt!

A kerékpározáshoz legalkalmasabb a kemény talpú cipő, mert ezzel elkerülheted a lábfájást és hatékonyabban tudsz tekerni. Különösen vigyázz a cipőfüzővel, nehogy a küllők közé akadjon! Soha ne kerékpározz meztláb!

Karbantartás

A biztonság érdekében mindig tartsd rendben a kerékpárod, mindig ellenőrizd a kerekek állapotát, hogy se túl laposak, se túlságosan kemények ne legyenek! A láncokat rendszeresen tisztítsd és olajozd meg, valamint minden elindulás előtt ellenőrizd a fékeket!

Rossz időjárás

Sajnos a természeti viszontagságok ellen semmivel sem tudsz védekezni, ezért kerüld ilyenkor a kerékpározást, főleg esős, ködös és fagyos időben!

Április 1-jét senkinek nem kell bemutatni. Mindenki tudja, hogy ezen a napon viccelődni szoktak az emberek. Na de miért? És hogyan teheted te is izgalmassá ezt a napot?

Áprilisi tréfa

Eredete

Április elsejét már az 1600-as évek óta ünneplik az emberek. A Gergely naptár bevezetése előtt április 1-jén volt újév, az 1500-as években azonban átálltak a január 1-jére. Így amikor valaki meg akarta viccelni az ismerőseit, április 1-jére küldött neki újévi meghívást. A bolonddá tett meghívottat jól kinevették, és április bolondjának nevezték.

Azt a mai napig nem lehet tudni, hogy a tréfás szokás honnan ered, hiszen ugyanúgy megünneplik Olaszországban, Angliában, akár csak hazánkban és Franciaországban.

Az a lehetőség is felmerült, hogy a bolondozás kelta szokás, hiszen ez a népcsoport április elején vidám tavaszi ünnepet tartott.

Tipppek viccelődéshez

Mielőtt viccelődésre szánád magad, vedd figyelembe, hogy a tréfát nem mindenki veszi jó néven! Aki könnyen megsértődik, hamar felkapja a vizet, annak felesleges elrontani a napját buta viccelődéssel.

És még valami: Mindig maradj a jó ízlés határán belül! Április 1-je a viccelődésről és nem a sértegetésről, megalázásról szól!

- Öltöztessétek be egy fiú osztálytársatokat lánynak, és mondjátok, hogy új taggal bővült az osztály!

- Ha van két ismerősöd, akik nem kedvelik egymást, akkor beszélj mindegyikkel, mintha a másik fél küldött volna téged! Fixálj le egy találgatást! Elég furán fognak egymásra nézni, amikor kiderül, hogy egyikőtök sem akar igazán békülni... (Vagy ha mégis, akkor annál jobban sült el a dolog.)

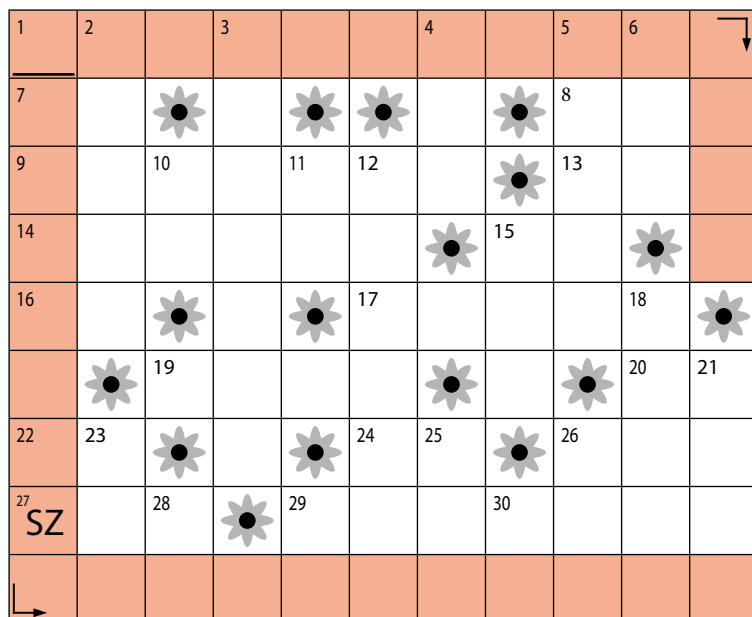
- Rajzolj egy szép mintát a nyakadra úgy, hogy a hajad eltakarja! Menj oda anyukádhoz, és mondd meg neki, hogy idáig takargattad, de már elegend van belőle, és kérdezd meg, mit szól a tetoválásodhoz!

- Mondd azt a barátodnak, hogy pár hónapja jársz egy olyan tanfolyamra, ahol jóslást tanítanak, és most már te is hivatalosan jóslhatsz! Kérd meg, hogy legyen az első vendéged! Jósolj neki a tenyeréből! Miközben nézed a kezét, vágj szörnyülködő képet, és mondd azt, hogy inkább felejtsetek el az egészről!

REJTVÉNY

Keresztrejtvény

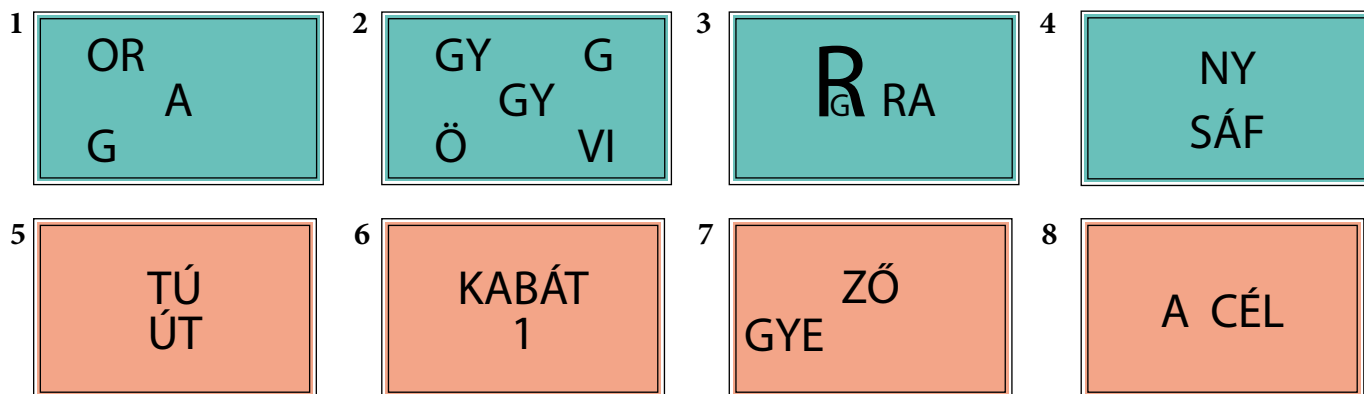

- Tegnap hangversenyen voltam – újságolja az újságdagné a barátjának.
 - És milyen volt?
 - Borzasztó. Az egyik zenésznek nem jutott hegedű.
 - Ezt miből gondoldod?
 - ...
- A választ a rejtvényből tudod meg.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 7. Meleg, 8. 145 római számmal, 9. Valaki miatt izgul (ék. h.), 13. Elnevezés, 14. Beszél a medve, 15. A földre, 16. Eszék, 17. Vörös-tengeri kikötő, 19. Eltulajdonít, 20. Skálahang, 22. Áradat, 24. O. T., 26. Csen, 27. Fűtőanyag, 29. Az USA egyik tagállama.

Függőleges sorok: 2. Öntelt, 3. Bánatos, 4. Több a kelleténél, 5. Fordítva férfinév, 6. Üdvözlégly latinul (ék. f.), 7. A válasz befejező része, 10. Görögország, 11. Döcögni kezd, 12. Bizonyító (ék. h.), 15. Újság, 18. Csattanós történet, 21. Drágakő (ék. h.), 23. Mező, 25. Tétel, 26. Oroszlán szerbül, 28. Hangtalan nóta, 29. A. V., 30. B. Ó.

Betűrejtvények

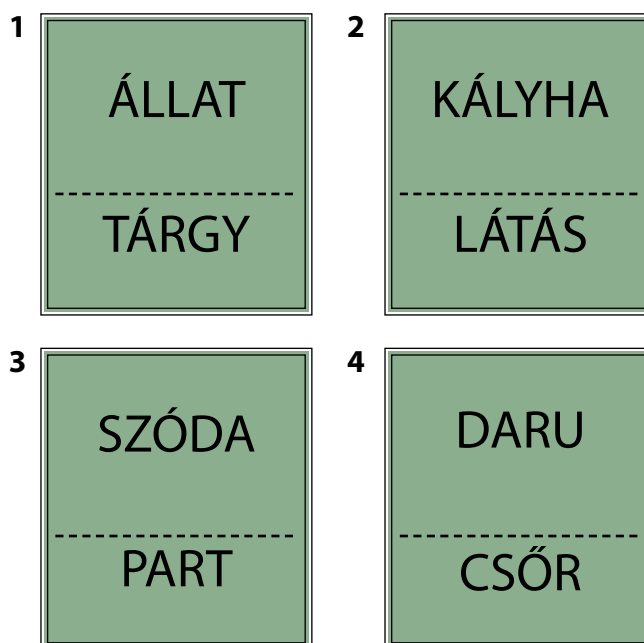

Keresztszavak

			M	V	L			
			Á	E	A			
			J	S	K			
K	A	P				R	Á	S
SZ	É	L				O	B	B
E	L	V				L	O	G
			E	S	S			
			S	É	A			
			Ő	G	N			

Pótold a hiányzó betűket mind függőlegesen, mind vízszintesen, csak vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj!

Ölelkező szavak

Keress olyan szavakat, amelyekkel mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkothatsz!

Évi egy fürdés elég volt a középkorban

Az ókorban nagyon népszerű volt fürdőkbe járni, fontos politikai kérdések dőlhetnek el egy-egy fürdőzés alatt például az ókori Rómában. A középkorról azonban azt tudjuk, hogy nemigen fürödtek az emberek. Miért fordult ekkorát a világ?

Mielőtt megválaszolnánk a kérdést, azt tudni kell, hogy akkoriban még nem volt a házakban fürdőszoba, a tisztálkodást közös fürdőkben kellett megoldani. Még az 4-5. században is engedték a keresztényeknek a fürdést ezekben a fürdőkben, de elítélték, ha a fürdőket más élvezetekre használták. Egy idő után már nem nézték jó szemmel, ha nők is jártak fürdőkhöz.

Elhiszed, hogy életében állítólag csak kétszer fürdött XIV. Lajos, a cícomás francia király?

Később még több szigorítást vezettek be. Először a keresztényeknek megtiltották, hogy meztelenül fürdőjenek, később már úgy általában nem tetszett az egyháznak ez a fajta tevékenység.

Később valóban a betegségektől való félelem miatt nem fürödtek az emberek. A 16.

Termálfürdő az ókorban

században elterjedt tévhit szerint a betegségek a vízzel jutnak el a bőrre és onnan a testbe. Egy akkori írás szerint a melegvizet fürdő átmelegíti ugyan a testet, de gyengíti a szervezetet, és tágítja a bőr pórusait. Ezért lehetnek veszélyesek, súlyos betegségekhez, még halálhoz is vezethetnek.

Ezekben az időkben, főleg az alsóbb osztálybeli férfiaknál a tisztálkodás a kézműsásra szűkül, néha megmosták arcuk egy részét is, és a szájukat is kiöblítették. De a teljes arcmosása is veszélyesnek számított, különösen a szem környékén. A gazdagabbak nem teljesen hagyták el a fürdés szokását, de évi néhány alkalomra korlátozták azt.

Még a királyok sem fürödtek. Az orosz nagykövet írta azt XIV. Lajosról, a Napkirályról, hogy büzlött, mint egy vadállat. Az oroszok sem vitték túlzásba a fürdést, de ők

legalább havi egyszer hajlandóak voltak vízbe ülni. Pont emiatt Európa többi részén perverzek tartották őket.

XIV. Lajosnak egyébként saját orvosai ajánlották azt, hogy a lehető legkevesebbszer fürödjön. Ráadásul maga is igen macerásnak találta ezt a tevékenységet, így a legenda szerint egész életében csak kétszer fürdött meg. Hasonló eredménnyel büszkélkedett Izabella, Spanyolország királynője, aki saját állítása szerint csak kétszer fürdött: egyszer, amikor megszületett, és egyszer, amikor megházasodott.

Persze felmerül a kérdés, hogyan bírták elviselni egymás szagát a nem fürdő arisztokraták. Hát ekkoriban találták fel az igen erős illatú parfümöket, amelyeket igen nagy mennyiségben használtak. A személyes higiénia teljes hiánya egészen így a 19. század közepéig volt jellemző Európában. (index.hu)

Gyerekek a reklámról

Nemrégiben a reklámról ejtettünk szót ezen a helyen, pontosabban elmerengtünk azon a lehetőségen, milyen lenne az életünk a reklámban. Most nézzük meg, hogyan vélekednek kortársaitok erről a megkerülhetetlen jelenségről:

Sári, 8 éves: „A reklámot néha azért csinálják, hogy vedd meg ezt meg azt, pedig nem is biztos, hogy az jó dolog. Azért is van, hogy több pénz kerül ki az emberek, mint szoktak. Néha igazat mondanak, néha nem. Én a Minimax újságot azért veszem, mert van benne játék, meg lehet belőle tudni dolgokat. Nem, nem kapcsolok el a reklámról, mert lehet, hogy utána jó mese jön. Az iskolában a többiekkel főleg olyan reklámokról szoktunk beszélni, amelyek gyerekcuccokat mutatnak, de az összes többről is. Nem tudom, mi az, hogy

márka. Kedvelem a Kinder csokit, mert most láttam, hogy vannak benne jó dolgok. Ha kiírják, akkor tudom, hogy reklám van a tévében. De ha nem látom és még új a reklám, egy darabig azt hiszem, hogy ez valami történet.”

Bence, 11 éves: „Szerintem reklám az, ami rá akar beszélni, hogy megvegyek valamit a boltban vagy az interneten. Azt hiszem, azért vannak, hogy az emberek tudják, mit lehet venni a különböző boltokban. Különben oda kéne menni, ami egy csomó pénzbe és időbe kerül. Ja, és még azért is, mert akik eladják a dolgokat, pénzt szeretnének keresni. Csak azok a reklámok jók, amiket bedobnak a postaládába, mert akkor én döntöttem el, hogy elolvasom. Nekem az Apple termékei a kedvenceim, azokat nem nagyon reklámozzák így vagy a tévében. Azt nagyon utálok, ha megszakítják

Tessék ellenállni!

a műsort. Szeretnék elhitetni, hogy valami sokkal jobb, mint amilyen. Amikor valami olyasmit reklámoznak, ami tetszik, akkor előbb az interneten megnézem, hogy tényleg olyan jó-e, mielőtt kérek rá pénzt. És legtöbbször kiderül, hogy nem is.”

Sampon

Két szőke nő beszélget:

- Te meg mit csinálsz?
- Hajat mosok.
- Víz nélkül?!
- Hát az van a samponra írva, hogy száraz hajra!

A postás és a kutya

A postás benéz a ház udvarára, és egy hatalmas kutyát lát ott aludni. Mivel nagyon fél a kutyáktól, de a táviratot is kézbesítenie kellene, lassan kinyitja a kaput. Már lépne be, amikor egy kislíát vesz észre bent a kertben.

- Kislí! Nem harapós a kutyátok? - kérdezi tőle.
- Á, az nem! - válaszolja a gyerek.

A postás nagy bátran bemegy, a kutya felébred, és mindjárt nagyot harap belé, alig sikerül kimenekülnie az utcára.

- Úgy emlékszem, azt mondtad, hogy nem harap a kutyátok!
- mondja a gyerekeknek mérgesen.
- A miénk nem is, de én a szomszédokban lakom.

Petőfi Sándor

- Mit mond Petőfi Sándor, amikor forró vízbe dobja a dalait?
- ???
- FORR A DALOM!

Tojás

- Pistike mondjal egy szót, amelyben két „r” van!
- Tojás!
- Na de Pistike, hol van ebben „r”?
- Egyik a fehérjében, másik a sárgájában!

Nagyi szülinapja

Pistike egy gyönyörű csokor virággal köszönti a nagymamáját a születésnapján. A nagyi megköszöni és hozzáteszi:

- Nem kellett volna Pistikém, hisz tele a kertem virággal. Erre Pistike:
- Csak volt, nagyi!

Randi

Pistike élete első randevújáról jön haza lógó orral. Az apja fagatja:

- Hogy sikerült?
- Félig.
- Hogyhogy félig?
- Én ott voltam, a lány nem.

Börtön

Az egyik börtönőr a másikhoz:

- Képzeld, a 152-ből valaki megszökött az éjjel.
- Na, hála istennek! Már három napja nem aludtam a fűrészelése miatt.

Kérdés-válasz

- Miért rossz az alacsony embereknek?
- ???
- Ha elered az eső, ők tudják meg utoljára.
- Azt hallottad, hogy rájöttek a Loch Ness-i szörny titkára?
- ???
- Nincs is neki titkára.
- Hogy hívják a sebészt falun?
- ???
- Emberöltő.
- Mi a közös a matekban és az evésben?
- ???
- A szám!
- Hogy fog a rendőr nyulat?
- ???
- Utánozza a répa hangját.
- Mi az: kirándulás a billentyűzeten?
- ???
- Klaviatúra.
- Miért nem csak ül a digit?
- ???
- Mert digit áll is.
- Hogy nevezik, amikor valakiért tűzbe teszed a kezéd?
- Értésülés.
- Miért esznek a franciák csigát?
- Mert nem szeretik a gyorsételeket.

Székely az állatkertben

A székely ember elmegy az állatkertbe, aztán hazamegy a fiához.

Kérdezi a fiú:

- Hol voltál, édesapám?
- Az állatkertben!
- És mit láttál ott édesapám?
- Láttam én egy zebrát.
- És az milyen édesapám?
- Hát tudod, milyen a ló?
- Tudom.
- Na, ez ugyanolyan, csak csikos.
- És még mit láttál, édesapám?
- Zsiráfot.
- És az milyen?
- Tudod, milyen a ló?
- Tudom.
- Na, ez ugyanolyan, csak hosszabb a nyaka és tarka.
- És még mit láttál, édesapám?
- Pingvint.
- És az milyen, édesapám?
- Tudod milyen a ló?
- Tudom.
- Na, ez nem olyan.

Népességi rekordok

Mire jó a népszámlálás?

A legtöbb országban népszámlálást tartanak azért, hogy megszámlálják a lakosságot. A népszámlálási adatok sok mindent elárulnak az emberek történelméről, akik előttünk éltek. Egy 2011-es népszámlálás szerint az Egyesült Királyság népessége kb. 63.182.000, azaz hatvanhárommillió-száznyolcvankétezer. Ezáltal az Európai Unió harmadik legnagyobb népességű országának és a világon a 22. legnagyobb népességű országának vallhatja magát. Az öt legnagyobb ország a népessége alapján: Kína 1,351 milliárd, India 1,237 milliárd, USA 313,9 millió, Indonézia 246,9 millió, Brazília 201 millió.

Tudod-e?

Grönland népsűrűsége csupán 0,03 fő/km².
Monaco népsűrűsége 18.000 fő/km².

SZÓLÁSMAGYARÁZAT

Lenyeli a békát

Jelentése: elvállal kellemetlenséggel járó feladatot, eltűr valamit, ami számára sértő vagy kínos, vagy esetleg hagyja, hogy rászédjék.

Keletkezéséhez egy adomát kell ismerni. Két ember megy az úton. Egy béka ugrál előttük.

– Te mennyiért ennéd meg ezt a békát? – vetődik fel az ötlet egyikben. A másik, nevezzük Pálnak, nem is veszi komolyan a dolgot:

– Száz forintért – mondja.

– Na, tessék, itt van! – ugratja a barátja. Pál szegény is, könnyen is ugrik, hát megeszi.

Tovább mennek, megint látnak egy békát. Pált fűti a bosszú, ezért addig biztatja, ingerli különben kapzsi barátját, hogy száz forintért az is lenyeli a békát. Aztán tovább menve, Pál, aki a békát is megette, a pénzt is visszafizette, végre kimondja a kérdést:

– Tulajdonképpen miért is nyeltük mi le a békát?

Kvíz

1. Mi a boszorkányok kedvelt közlekedési eszköze a népmesék szerint?

**ló
görkorcsolya
seprűnyél
autóbusz**

2. Milyen állat Csukás István Süstüje?

**pingvin
cica
malac
sárkány**

3. Hogy hangzik helyesen a szólás? „Ha hallgattál volna, ...”

**bölcs maradtál volna
most csend lenne
okosabb lennél
nem beszéltünk volna**

4. A Föld a Naptól számított... bolygó.

**harmadik
nyolcadik
második**

5. A Föld alakja hasonlít egy...

**gömbre
körre
körtére**

6. Hol helyezkedik el a Földünk?

**a Naprendszeren túl
a Tejútrendszerben
a meteorok között**

7. Ki hajózta először körbe a Földet?

**Farkas Bertalan
Neil Armstrong
Magellán**

8. Merre forog a Föld?

**nyugatról keletre
keletről nyugatra
nem forog**

9. Milyen színű a világűrből nézve a Föld?

**zöld
barna
kék**

Játsszunk egy kicsit!

Találd meg a Digimont!

Gyufaskatulya-torony

Öveges József (1895–1979) kedves magyarországi fizikaprofesszor volt, aki sok éven át tanított a rádióban és a televízióban tartott előadásain, valamint könyvein keresztül arra, hogyan lehet megérteni és megszeretni a fizikát. A mindennapi élet tárgyait felhasználva végezte egyszerű és érdekes kísérleteit, melyeknek során észrevétlenül sajátítottuk el a fizika fontos törvényeit is. Ő maga így írt gyermekkoráról: „Mennyire szerettem volna én is kísérletezni gyermekkoromban! De nem volt sem könyv, sem ember, sem iskola, aki megtanított volna rá!”

Egy egyszerű kísérletét mutatjuk be, amelyet ti is könnyűszerrel elvégezhetek.

Egymásra helyezünk két gyufaskatulyát. Ha vonalzóval hirtelen kiütjük az alsót, a felső skatulya helyben leesik. Ezután rendre három, négy, öt stb. skatulyát helyezünk egymásra és ugyanúgy hirtelen kiütjük a legalsót. Miért nem repül el a többi gyufaskatulya is? A jelenség a tehetetlenséggel magyarázható. Ugyanazt kipróbálhatjuk tele dobozokkal vagy homokkal töltött skatulyákkal. Ebből a kísérletből ügyességi versenyt is rendezhettek a barátaitokkal. A verseny győztese az lesz, akinek a legtöbb egymásra helyezett skatulyával sikerült a kísérlet anélkül, hogy a torony leborulna.

Sz. K.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Bizony nem lehetett nem kitalálni az idei 8. számunk nyereménykérdését, noha voltak, akik a félpórtérben mást véltek felismerni, mint akit valójában rejteget. A közölt felvételen a legnagyobb magyarnak tartott, az országérdekéért keményen kiálló gróf Széchenyi István látható, és nem Kossuth Lajos, mint néhányan gondolták. Az mindenképp igaz, hogy mindkét férfiú nagy hatással volt a magyarság XIX. századi sorsának alakulására, Széchenyi azonban a békés, önfeledő útban látta a jövőt, s nem a forradalomban. Áldozatkészsége máig páratlan a magyar közéletben, és a nevéhez fűződő intézmények, építmények sora is a legnagyobb jótévedők, a jövőbe látó bölcsek közé emelik. A helyesen válaszolók közül a szerencse a **nagykikindai Lénárd Szilveszterre**, a Fejős Klára iskola hatodikosára mosolygott. Könyvjutalmát április elején postázzuk.

Következő kérdésünk a képen látható szimpatikus kutyusokra vonatkozik. Milyen fajtához tartoznak a képen látható terelőkutya, kiváló kísérő- és sportkutya, melyek őshonos magyar kutyafajtának számítanak? A helyes választ mielőbb küldjétek el a címünkre, egy szerencsés olvasónk könyvjutalomban részesül. Jelentkezéseket április 6-áig fogadjuk levélcímkünkre: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**, vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk arra, hogy nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

Kétszázötven éves vidámpark

Negyed évezredes, azaz igazán tekintélyes jubileumot jegyez a bécsi vidámpark, a Práter. A 250 éves jubileum apropóján felújítják az óriáskereket, új gondolatokat kap. A régi gondolatokat kiárusították, darabjuk több mint 10 ezer euróért kelt el. Az 1946-ban gyártott fülkék vásárlói között magánszemély, régiséggyűjtő, sőt még temetkezési vállalkozó is volt. A kerékrenoválásán kívül az 1928 óta üzemelő kisvasút sínpárját is felújítják. A világhírű vidámpark március 15-én kezdte meg az idejét. (MTI)

Az egérményasszony – pályázat

Egy mesés körutazásra vár minden olvasni és rajzolni szerető iskolást a székesfehérvári Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár Egyesület. Mesevonat pályázatának idejű állomása Finnország.

Égészen pontosan egy megadott finn népmesét (Az egérményasszony című karjalai finn népmeséről van szó) kell illusztrálni, és a megadott feladatlapot kitölteni. Mindkettőt küldjétek el a megfelelő címre (Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár Egyesület, 8000 Székesfehérvár, Sóstó utca 1.) április 15-éig. A mese és a feladatlap elérhető az egyesület honlapján: www.ggmuvhaz.hu. Érdeklődni a 06-22/501-160-as telefonszámon, vagy a konyvtar@ggmuvhaz.hu e-mail címen.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormány

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

69 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó munkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/475-400-8 ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasma@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belső kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com